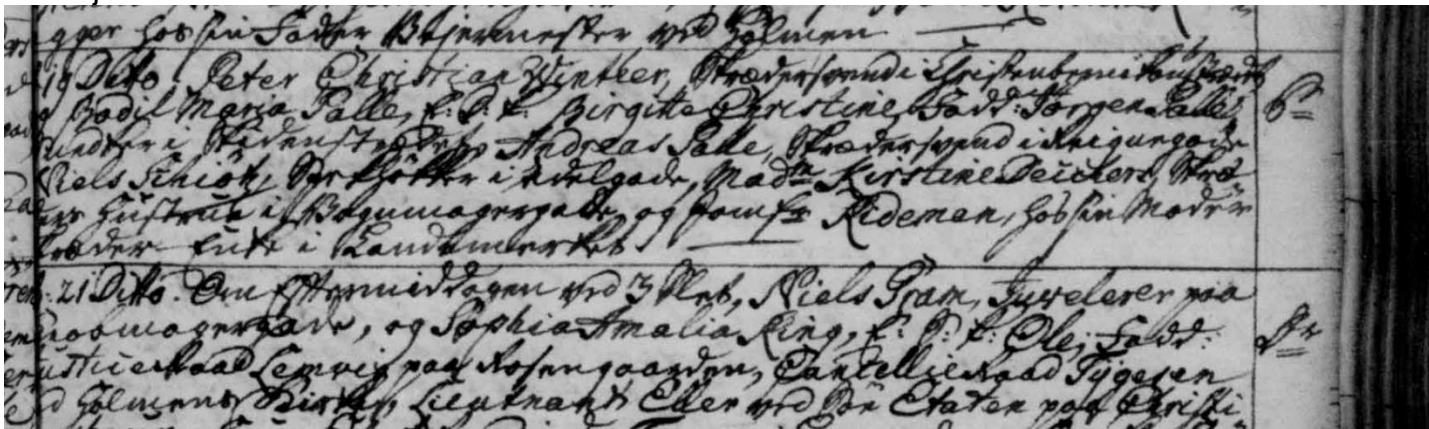

Historien om kgl. operasanger og skuespiller Birgitte Christine Winther

Man kan læse om Birgitte Christine Winther i forskellige bibliografiske værker¹ og det efterfølgende er i vidt omfang udpluk og omskrivninger heraf². Efter jeg har lært min slægt at kende og læst om BCW, er jeg kommet til at holde af hende, så jeg kan ikke lade være med at skrive om hende også fra en familær vinkel, det synes jeg hun fortjener. Det er morsomt at konstatere, at der er persontræk, der går igen op til nutiden. Sproget i de citerede gamle bøger vil nok falde en og anden noget specielt; men læs det et par gange, få hold på de indskudte sætninger, så kommer det. Nogen fuldstændig teaterhistorie er det ikke, en liste med roller hun besatte ved Det kongelige Teater kan ses i Appendix II.

Tiden: Det var dengang arbejdsdagen var på 12 - 16 timer, der var ingen radio eller tv, musik var noget kun de færreste gik til for at høre; kongen var enevældig, der var fredstid, den florissante periode, kongen købte de Dansk Vestindiske Øer, i 1772 blev Struense natten efter et maskebal i hofteateret arresteret og siden halshugget, stavnsbåndet ophævedes 1788, slaget på Reden 1801 og Københavns bombardement 1807.

Nikolaj kirke i København anno 1750:

"19 Dito {August} Peter Christian Winther Skrædersvend i Christianbernikovstrædet
og Bodil Maria Palle E:D:K: Birgitte Christine fadd: Jørgen Palle
Snedker i Skidenstrædet, Andreas Palle Skrædersvend i Reignegade,
Niels Schiøth Spækhøkker i Adelgade, Madme Kirstine Deichers Skræ-
der hustrue i Vognmagergade og Jomfr: Rideman, hos sin Moder
Skrædder Enke i Landemerket".

E:D:K: = en datter kaldet. Pigen blev opkaldt efter sin farmor. Jørgen Palle var moderens farbror og Andreas Palle moderens broder.

¹ Graver man, findes der et væld af litteratur der nævner BCW; for ikke at nævne anmeldelser i aviser som samtidens forfattere havde læst (for mig en umulig opgave at finde).

² Bl.a. **Th. Overskou**: Den danske Skueplads, i dens Historie fra de første Spor af danske Skuespil indtil vor Tid. Tredie Deel. Kjøbenhavn, Samfundet til den danske Literaturs Fremme, 1860 - forkortet "ThO"

Barndom

Hendes barndom i København, (1754-58 i Køge) har nok ikke været nem, med en stærkt fortrukket far. Han var udlært skrædder, blev skoleholder på Stevns, Efter skandalen, læs senere, blev han atter skrædder og mester i Køge og København. Da BCW var 18 år gammel, blev der i marts 1768 skrevet i Københavns Magistrats Resolutionsprotokol:

"Bodil Marie, Peter Christian Winthers Hustrue, hvis Mand Tilforn har været i Rasp-huset, foredrager at hand saa aldeeles er forfalden med Drik, at hand icke veed af sig selv og er bleven forvirret i Hovedet; Beder derfor at hand maatte blive indsad i Pest Huuset { = Skt.Hans}.

- *opk { = opkaldet, kaldt op til Magistraten}*
- *de mødte d. 30 Martii og recomanderes til Silke-Huuset. { = De Fattiges Convents Huus}*

BCW havde 2 søskende (7 børn, 3 piger blev voksne): Christiane f. 1745 rejste til Skt. Croix ca. 1768³, Bodil Marie, f. 6/7 1756 i Køge, jordemoder i Christiania.

Birgitte kom nok ud at tjene efter konfirmationen⁴ og nogen må have opdaget, at hun havde en god sangstemme. Måske sang hun i kirkekor eller ved private assembléer, der måske opførte "syngestykker", som er skuespil med sange og indslag af sunget dialog; så afstanden fra sanger til skuespiller var ikke stor.

I lære

I København oprettedes i 1773 en syngeskole ved "Den danske Skueplads" og Potenza⁵ blev ansat som sanglærer. Der blev annonceret efter unge mennesker, "*hvis reene og*

³ Læs "Historien om Niels Hansen" her på pc'en eller på www.nogn.dk

⁴ Jeg har ikke kunne finde hvor hun blev konfirmeret.

⁵ OPRINDELIG FORFATTER [TKrogh](#)

Artiklen stammer fra 2. udgave af [Dansk Biografisk Leksikon](#), der udkom 1933-44.

Michel Angelo Potenza, *Michelange Potenza*, ca. (27?) 1723-13.3.1800, syngemester. Født antagelig i Italien, død i Kbh. (Nic.), begravet sst. (Ass.). P. begyndte sin kunstneriske løbane som tenorsanger inden for den komiske opera, opera buffa, som netop i denne periode steg i yndest og blev en farlig rival til den alvorlige opera, opera seria.

1764 havde et italiensk selskab, der gennem flere sæsoner opførte alvorlige operaer i Kbh., på grund af manglende tilslutning fra publikums side måttet forlade byen for stedse.

Først efter Christian VII's tronbestigelse 1766 bestemte man sig til igen at engagere en italiensk operatrup, men denne gang skulle den være i stand til at udføre opera buffa.

1768 kom kapelmester Paolo [Scalabrini](#), der blev sendt til Italien, hjem med et personale blandt hvilket P. var første tenor og den fortræffelige Teresa Torre primadonna. Igennem nogle sæsoner gjorde P., der var en "grundig musikalsk dannet" sanger, sig fordelagtigt bemærket i en række dengang meget yndede værker inden for den komiske genre som Pietro Guglielmis *La sposa fedele* og Nicolo Piccinis *La schiava riconosciuta* og *La buona figlia*.

Da syngeskolen ved den danske skueplads oprettedes 1773 blev Potenza, hvis "ypperlige Metode" var almindelig anerkendt, ansat som sanglærer. Han var meget afholdt af alle de mange han gennem tiderne havde vejledt i sangkunsten, og han gjorde et stort og fortjenstfuldt arbejde med de danske kræfter som ret hurtigt blev sat i stand til at udføre de ikke altid lige lette partier i datidens populære syngespil der netop i denne periode havde en foretrukket stilling i teatrets repertoire. Han blev ganske vist ikke betragtet som nogen betydelig pædagog –

*behagelige Stemme gjør dem oplagte til Vocal Musiken*⁶. I den første klasse der blev dannet, kom BCW ind som elev. ThO: *”Jomfru Birgitte Winther var antaget fordi hun af Naturen var begavet med en ypperlig Altstemme, hvilken hun udviklede særdeles heldigt ved saa stor Flid, at hun i mange Aar gjaldt for den af Personalet, der havde den grundigste musikalske Dannelse.”*

I gamle dage, før 1773, var skuespillere ikke regnet for pæne folk. I gamle dage var der omrejsende skuespillertrupper, de blev nok sammenlignet med sigøjnere og andre letlevende folk. Skuespiller var noget nøden kunne drive et menneske til. Efter 1773 kunne man som ung fra begyndelsen vælge at blive uddannet sanger / skuespiller. Dermed ikke sagt, at de unge piger ikke var eftertragtede som elskerinder, flere havde en mand, måske en fra teaterets direktion, der ”holdt” dem.

Debut

Efter 1772 blev Det Kongelige Teater, der lige var blevet kongeligt, renoveret og ombygget. Det åbnede igen i januar 1774. BCW debuterede som 24-årig, d. 31/1 1774 i rollen som Hertha i Th.O. Walters syngespil ”Den prøvede Troskab”. Hendes vokale præstation vakte straks stort bifald. *”hun blev hurtigt en af Syngestykkets bærende Kræfter ved siden af Caroline Walter, hvem hun overgik i overlegen Sangkunst og større Stemmemidler”*⁷

Hun besad en vokal virtuositet, der dokumenteres af de partier, som Paolo Scalabrini komponerede til hende i festprologen Cereris og Thetidis Striid⁸, opført i anledning af arveprins Frederiks bryllup 21/10 1774, og syngespillet Oraklet i 1776. Det er arier i den store, virtuose stil med langt udholdte toner, triller og et væld af koloraturer. Den eneste sanger, der i de første år kunne hamle op med BCW på dette område var sopranen Caroline Walter. Sammen udfoldede de sig i en række forestillinger og ved mange koncerter. Særligt populære blev opførelserne af G.B. Pergolesis Stabat Mater, som fandt sted ved hoffet i fastetiden.

Af en indberetning fra Warnstedt til kongen, hvor han kommer ind på Jomfruerne Møller og Winthers musikalske færdigheder, siges: Om førstnævnte hedder det, »at hun har sunget svære Kirkemusiker, blot naar hun deri havde haft nogle Timers Underviisning af Potenza«; og om den anden, at hun »allerede i fem Aar har være Sangerinde, og at hun var saa færdig i Vocalmusikken, at hun kunde synge af Bladet,

Om Skuespil

Allerede fra begyndelsen blev sangerne fra Den danske Syngeskole ikke alene brugt til syngestykker, syngespil og diverse koncerter, de måtte også agere som skuespillere.

---

man klagede således over at han forsømte det bravourmæssige – men til gengæld lagde han stor vægt på tonedannelsen og en naturlig, udtryksfuld sang. I et vist omfang har han også være komponist (arier og duetter). P. der var genstand for flere intriger blev rost for den alvor og den iver med hvilken han gik op i sin gerning; selv i sin høje alder overværede han alle teatrets syngespilforestillinger. Han døde på teatret under en opførelse af F. L. Ae. Kunzens syngespil Vinhøsten. – Naturalisationspatent 14.3.1776.-Kancelliråd 1780.

⁶ Kiøbenhavnske Adresse-Contoires Efterretninger, d. 14. maj 1773, nr. 39 s. 3.

⁷ Elith Reumert: Den danske Skueplads”

⁸ Se Cramers billede

Om BCWs optræden skrives⁹: "i sin første Tid behagede hun kun lidet som Skuespillerinde . . ." og: "en Actrice¹⁰, som i mine Tanker, hendes Fortieneste af Sangen har gjort til det hun er eller skal være for Teateret; da hun ellers ikke har det mindste enten indvortes eller udvortes Talent til Skuepladsen. Hun er altid een og den samme, baade i Henseende til Declamation og Gebærder, hvad enten hun skal være vred eller mild, glad eller bedrøvet; hun har ikke den mindste Variation i Declamationen. Og endeligen har hun et Ansigt, som altid er uforandret, altid seer eens ud, og ligesaa lidet som hendes Øine er i Stand til at udtrykke hvad det skal. Ellers maae man rose hende for hendes virkelig ufortrødne Flittighed". - Denne karakteristik af BCWs mimik går igen i alle biografier. Så altså, i den første tid regnedes BCW for en middelmådig skuespiller.

Og så til noget aldeles ganske fantastisk:

Fig. 13. Peter Cramer: Birgitte Winther, Carl Tessen og Caroline Walter i »Cereris og Thetidis Strid« med musik af Scalabrini og tekst af Ewald. Tegningen må være skabt 1774, da Caroline var 18 år gammel. Signeret »Cramer«. Bly og pen 21 × 32,2 cm. Kobberstiksamlingen.

BCW er her 24 år gammel

⁹ ThO

¹⁰ Peder Rosenstand-Goiskes: Kritiske Efterretninger om Den Kongelige danske Skueplads, dens Forandringer efter 1773 og dens Tilstand, med Bedømmelser over Skuespillere og Dandsere af begge Kiøn. 1778-80. (1839)

I "Adresseavisen", 1775, nr. 58, mandag d. 10. april, hedder det: "*I Løverdags den 8 April blev paa Hotheatrets Sahl i Nærværelse af det kongelige Herskab, og en talrig Mængde andre Tilhørere, af den danske Syngeskole opført en geistlig Concert, som, i Betragtning af den korte Tid Skolen har faaet Underviisning af Hr. Potenza, Syngemester ved samme, blev saa vel udført, at den fandt saavel Hoffets som andre Tilstædeværendes Bifald. Det opførte var nogle Vers af den 51 Davids Psalme, eller det saa kaldte Miserere, nogle Arier, og det bekiendte Stab at mater. Til en Opmuntring bleve Indkomsterne for samme Aften Syngeskolen til Deel. Solister i Pergolesis populære "Stabat mater" var Mad. Walter (født Halle) og Jfr. Winther, syngeskolens bedste elever."*

Alt var ikke ros og roser. Et Brev¹¹ fra Oberst W. H. F. Abrahamson i 1776 om Samtidens sceniske Kunstnere; han skriver "*Jfr. Winter ist vox prætereaque nihil, denn ihr Spiel ist abscheulich*" (= stemmen er der praktisk taget ikke - og hendes skuespil er afskyeligt).

Et vidnesbyrd om at Potenza i syngeskolernes første år må have haft en vis indflydelse og "Til Trods for Warnstedts indstændige Forestillinger om, hvor meget det vilde skade Kassen og Skuepladsens kunstneriske Opkomst, lykkedes det ham, ved den store Vigtighed, han vidste at give sig hos Overtilsyns-Commissions Medlemmer og Hoffets Formaaende, i 1778 lykkedes at gennemtrumfe at Actricerne Winther, Walther, Møller og Dewegen, og Acteurerne Rosing, Urberg og Gielstrup, hvis Stemmer ey taaler, at de tager Deel i Tragedier og Dramer, kunne slippe for at deltage i sådanne stykker".

Lidt om teaterets styrelse. Teateret havde en direktion, hvis formand fra 1778 var general Hans Henrik von Eickstedt. En direktør med ansvar for den daglige ledelse blev ansat. Noget tilfældigt fandt man en kaptajn i hæren, der var i garnison i Helsingør, nemlig Hans Wilhelm von Warnstedt. Ved ansættelsen blev han udnævnt til kammerherre. Han var direktør 1778-1792 og agtedes for en dygtig administrator, en myndig og venlig leder af personalet¹².

Det efterfølgende er fra ThO: Han {Warnstedt} fordrede med Strenghed nøiagtig Pligtopfyldelse og revsede, især naar han troede det gavnligt for Exemples Skyld, alvorligt Forsømmelser og Vrangvillighed, men var ogsaa altid rede til i Gjærning at vise Fortjenesten sin fulde Anerkjendelse.

Allerede i hans Bestyrelses første Maaned blev dette Personalet vitterligt i en Begivenhed, som gjorde dybt Indtryk. Jfr. Winther havde som Sangerinde faaet nogen Anseelse og var en sat og sædelig Pige, der gjerne holdt sig for sig selv, men "*man skulde ikke lystes ved at komme hende for nær*" og da alle Theaterpersoner dengang havde indbyrdes Øgenavne kaldtes hun derfor "*Mamsel Biderhvas*". Ved en af de første Prøver, der holdtes under Warnstedt, kom hun en Time for sildig. Dette paadrog hende en Irettesættelse, som hun ikke havde været vant til under den foregaaende Direction, hvorfor hun tilbageviste den i en Strøm af heftige Udtryk og med idelig Paaberaabelse af at "Skaden for Hr. Kammerherrens Tid kunde da vel ikke være saa overmaade stor". Da Warnstedt alvorligt paa lagde hende at tie, blev hun kun endnu hidsigere og forløb sig saa vidt, at hun skjeldte ham for en Stud og spyttede ad ham. Han befalede hende, øieblikkeligt at forlade

---

¹¹ Personalhistorisk Tidsskrift PhT 1913, 6.r.4.b.

¹² Jens Engberg: Det Kgl Teater i 250 år (1995)

Theaterbygningen og indmeldte Sagen for Overtilsyns-Commissionen med Andragende paa hendes Afstraffelse, som blev bestemt til 4 Uger Arrest i Blaataarn [bestemt ikke noget rart sted!]¹³. Da Jfr. Winther grædende forlod Theatret havde Fru Walter, for at berolige hende, sagt: "Trøst Du Dig med, at strenge Herrer regjere kun kort". Dette blev af en tjenstvillig Aand bragt Warnstedt, som svarede kort: "Ja ja, Fruen skal faae at see hvorledes de regjere saalænge de er der". Fru Walter blev meget bange ved at faae dette at vide, thi hun havde just indgivet Ansøgning om at faae Eftergivelse af et Forskud paa 375 Rdlr. og en Gave af 400 Rdlr. til sin Gjælds Betaling, og frygtede for, at Warnstedt vilde hævne sig ved at modsætte sig hendes Andragende, som Eickstedt allerede havde udtalt sig meget ugunstigt om. Hun tog fejl; han paadrev netop Sagen, forestillede Eickstedt, at det vilde være baaade uklogt og uretfærdigt at afslaae et Forlangende, som Publikums store Yndest gjorde billigt, henvendte hans Opmærksomhed paa, at jo større Belønning der gaves hende, jo mere vilde man kunne gjøre for andre Talenter, og greb Sagen saa vel an, at han allerede faa Dage efter kunde bringe hende Efterretning om, at Kongen ei alene fuldstændigt havde bevilget hendes Ansøgning, men forundt hende et Tillæg af 150 Rdlr. aarligt. Den befrygtede Hævn bestod deri, at han lagde til: "Der seer De, at man dog nok kan være tilfreds med at tjene under strenge Herrer, naar de kun fordre hvad deres Embede paalægger dem og man tjener saaledes som De. Og for at De nu kan faae Glæden fuldkommen, kan De sige Deres Veninde Jfr. Winther, at jeg kun har udsat hendes Straf, fordi jeg aventede den kongelige Resolution, da jeg tilligemed den vilde skaffe Dem den Fornøielse, at De kunde underrette hende om, at Straffen er bleven hende eftergivet paa min Forbøn".

"Æblet falder ikke langt fra stammen" - BCWs far Peder Chr. Winther var for en tid skoleholder i Holtug på Stevns. Allerede da drak han og passede ikke sit embede ordentligt. Det blev påtalt af provsten og herren på Gjorslev gods, hvorefter han stærkt påvirket af alkohol gik til godset og skældte herremanden al hæder og ære fra. På Rigsarkivet ligger et brev fra PCW, skrevet med en flot håndskrift, hvor han med heftige tømmermænd og bondeanger undskylder. - Og hans far, BCWs farfar, Jørgen Winther, degn ved Vallø by kirke på Stevns, spærrede bøndernes børn inde nede i krypten under kirken, hvis de ikke kunne deres katekismus. Jeg har været nede i krypten, det er et koldt og klamt sted fyldt med meget gamle trækister. En søndag efter kirkegang påtalte bønderne degnens hårde fremfærd, hvortil degnen overfusede dem med ærekrænkende skældsord. Det kom der en retssag ud af. - Dette temperament genfindes hos min faster, kaldet Lotte (født 1884). Da hun som ung pige kom ud at tjene på en gård nær Holmstrup, blev hun frygtet af bønderne for sin rappe kæft. Før de gik ind i køkkenet, så de efter om Lotte var der, hvis hun var der, gik de igen. Hvis de kom ind i køkkenet, skældte hun dem ud for at sidde og dovne, i stedet for at passe deres arbejde og ingen voksen mand havde lyst til at få skæld ud af en ung pige.

Noget andet om familien. Da BCWs søster Bodil Marie¹⁴ så hvilken lykke BCW gjorde ved teateret, søgte hun at gå samme vej, Tre gange havde hun debuteret, men med lidet held, og blev ikke antaget; i stedet lærte hun sig "*Jordemoder-Haandteringen*"¹⁵. Først var hun gift med en Østergaard, med hvem hun fik en søn. Østergaard døde et år efter vielsen. Hun giftede sig på ny med en "Friseur" eller "Haarskierer" Abel, men dette Ægteskab var

---

¹³ Blåtårn, se http://denstoredanske.dk/Gyldendals_Teaterleksikon/Dansk_1700-1840/Blåtårn

¹⁴ Se "Gamle Dage, erindringer og tidsbilleder" af Conradine B. Dunker født Hansteen (Kbh. 1871)

¹⁵ Eksamen 6.6.1781 (side 133 i protokollen): Nr. 7, Maria Abel, af Kiøbenhavn. Alle befandtes dygtige, især destingverte sig no. 1,3,5,7.

ulykkeligt, og de bleve adskilte. Hun flyttede til Christiania (nok efter 1788) og arbejdede der, hun kaldte sig Madame Abel.

INTRIGE - Den¹⁶ fra Struensee-Perioden bekendte General Hans Henrik v. Eickstedt (1715—1801) var i 1777 bleven Medlem af Teatrets Overtilsyns-Commission, og det varede ikke længe, inden han knyttede en Kærlighedsforbindelse med Sangerinden Jfr. Cathrine Møller og benyttede enhver Lejlighed til at fortrædige hendes heldigere Rivalinde, Publikums Yndling, Mad. Walter (f. Halle). Del lykkedes ham ved Warnstedts Bistand og saa at drive Chikanerne saa vidt, at Madam Walter efter Forestillingen 28. April 1780 hemmelig rejste bort til Stockholm, hvor hun knyttedes til Operaen. Jfr. Møller optraadte nu som uindskrænket Primadonna, og under Paaskud af, at Syngemesteren Potenzas Undervisning skadede hende, indlogerede Eickstedt hende hele Sommeren i Fredensborg. Det gik dog ikke an *"at Jfr. Møller laae alene i Fredensborg, thi det vilde stille den sande Hensigt altfor stærkt i Forgrunden"*, så BCW blev som *"sat og sædelig Pige"* udset til at følge med som anstands dame. For yderligere at tilsløre forholdet, fik begge sangere påtvunget sangundervisning af hofviolon Johannes Darbès {han blev Professor og Musikinspekter i Kapellet, men var lidet anset og ilde lidt. Han døde som Generalkrigskommissær} der var derude for de kgl. koncerter skyld. Potenza blev meget vred, men formildes dog ved at kongen forfremmede ham med rang "Nr. 1 i 6te Klasse". Jomfru Winther var heller ikke tilfreds med Eickstedts arrangement, da hun frygtede for kiv med Darbès, der var ligeså kort for hovedet som hun selv, og hun desuden, efter hvad hun lod Warnstedt vide, *"ved Potenzas gode og flittige Undervisning var så vidt fremme i det Musikalske, at hun ikke behøvede lektioner efter Hr. Darbès's metode, den intet menneske havde tilforn hørt noget om"*. Hende måtte Warnstedt bede, blot at have lidt tålmodighed, da hun vilde erfare, at hun skulle være vel tjent med det, som var bestemt. Kongen gav jomfruerne fri bolig, vogn til afbenyttelse efter behag og 10mark i "tærepenge"¹⁷ (de fik deres løn fra teateret ved siden af) og forbød dem at synge ved koncerter inde i byen "for at deres Stemmer ikke skal forðæves". Senere¹⁸ (1781-82) blev Sangerinden Winther, som *formedelst sin Alder ikke kunde vænne sig til Professor Darbes's Læremaade, befriet for hans Underviisning, med Frihed til at tage Underviisning af Syngemester Potenza allene, imod at hun derfor fra tilkommende 1ste Maji skulde tabe 100 Rdlr. aarlig af sin Løn, dog med den Tilladelse at hende af Commissionen eller Omstændighederne kunde tillades at synge i Concerterne i Byen paa det at hun, som en i sit Fag duelig Actrice, intet skulde tabe.*

Da Warnstedt var nødt til at forlange Jfr. Møllers Nærværelse i Byen ved en Prøve den 10de October, syntes Eickstedt, at det endnu var for tidligt, da hun "just med sin Lærer havde begyndt paa et nyt Capitel, og vilde", som han havde ladet sig indbilde, "paa Prøverne saae baade Bryst og Stemme skregne itu, skjøndt hun visseligen lærte sit Partie i een Dag, naar de andre behøvede otte." Da det imidlertid blev nødvendigt at hun kom, saa havde han, som han, Theatrets første Bestyrelsesmedlem, i naiv Dumhed selv skriftligt underrettede den administrerende Directeur om, raadet hende og Jfr. Winther, at *"de skulde lade Syngemesteren skrige og Capelmesteren knurre og brumme som en Bjørn, mens de piano søgte at hjælpe sig bedst muligt frem."* Men det blev ikke ved, at han, til Warnstedts store Ærgrelse, saaledes selv opmuntrede Jfr. Møller til Vrangvillighed imod tjenestens Ledere, han gav endog kort efter den Befaling, at Jfr. Møller aldeles ikke behøvede at indfinde sig ved noget Stykkes Indstudering, for med de andre Spillende at lære sit Partie, da

---

¹⁶ Taget fra Knud Lyne Rahbek: Ungdomskærlighed "fra de skønne følelsers tid"

¹⁷ En arbejdsmand fik under 2mark om dagen i løn

¹⁸ J. Collin: *For Historie og Statistik, især Fædrelandets. Anden Deel.*

det, efter Darbès's Forestilling til ham, strax vilde ødelægge hende, om hun skulde rette sig efter Potenzas "forkeerte Indstudering eller staae og skringe med de Andre, som slet ikke forstode at synge"; hun kunde indfinde sig naar Darbès erklærede, at hun var færdig, og maatte da synge sagte eller stærkt, udelade sine Soloer eller gaae dem igjennem, ligesom hun fandt sit Bryst godt til, samt foredrage dem i de Tempi, der var hende bekvemlest eller som Darbès havde foreskrevet, hvorefter de Andre havde at rette sig!!

Om hele denne komedie, der her udspillede, fortæller Th. Overskou vidtløftigt (III, 188ff.).

Rosing til Rahbek, Fredensborg 14. Maji 1780¹⁹.

” . . . Jeg vil endnu være lidt meere for Dig førend jeg sænder dette Brev bort. Her er meget mindre Fornøjelse for mig herude denne Gang end før. Her ere disse 2 forhadte Tøser, Winter og Møller, hvis Syn jeg ikke kan udstaae. Gaaer jeg ud — kommer jeg hiem — skal jeg altid forbie dem, hilse dem maae jeg da; men dersom de ikke mærker, at det er en tvungen Høflighed, ere de enten blinde — eller dumme som Fæe — det sidste har man desuden aldrig tvivlet paa. — Det er de Ubehageligheder jeg hidtil har mærket. Stædet er mig og bliver dog stedse det fortryllende, herlige. Her er 1000 Fornøjelser mod een Ubehagelighed. Jeg vil gjøre mig Umage for at glemme eller overvinde min Modbydelighed for de 2 Personer, og saa haaber jeg at nyde min forrige Glæde heel igjen. I Førstningen da jeg fik at høre de 2 skulde have saa mange Herligheder frem for os andre, informeres af Darbez, ligge heele Sommeren herude, ærgret det mig, og maaskee misundte jeg dem den Lykke — men nu ved Gud ikke. Han (d: Darbes) mønstrer dem saaledes som den strængeste Præceptor sine mindste, raaeste Skolarer. Jfr. Winter har grædt over hans Studsigthed, og havde det været mig, havde han maaske allerede havdt et Par Ørefigen. ”

Ægteparret Rosings fjendtlige Holdning overfor Jfr. Møller mildnedes senere – vel sagtens af opportunistiske Hensyn. Men hvorfor Rossing ikke brød sig om Møller og Winther fremgår ikke klart.

Ved siden af teateret var der i København flere private musikalske selskaber f.eks. Det Harmoniske Selskab og Det musikalske Akademi, der opførte koncerter og syngestykker, hvor BCW sammen med andre musikere og sangere bl.a. Michael Rosing, Jens Musted og M.C. Preisler optrådte. I Det musikalske Akademis lokale i Skindergade herskede der lov og orden: *"under Musiken, fornemmelig naar noget, som er mere kunstigt end almindelig, udføres. f.Ex. en Aria, Solo, Trio, Klaver-Koncert etc., bør alle være stille, og ingen*

---

¹⁹ Knud Lyne Rahbek: Ungdomskærlighed "fra de skønne følelsers tid" - Michael Rossing var skuespiller, der skrev breve til Rahbek.

lydelig høj Samtale ske, langt mindre anden uanstændig Bulder eller Larm foraarsages". Ofte optrådte Michael Rosing, der regnedes for en genial skuespiller og utrættelig sanger sammen med BCW, hvis "foredrag var køligt og recitativerne led af en vis stivhed"²⁰. Da koncertmester P.M. Lem i 1784, som den første danske kunstner, gav selvstændig offentlig koncert var BCW blandt dem der snart tog eksemplet op. Var der turnéer ude i landet, udenfor København?

I året 1786 fik BCW fra Det kgl. Teater i løn 500 Rigsdaler og var blandt de højst lønnede skuespillere. Hun tjente nok en del ved siden af, ved privat optræden til koncerter og syn-gestykker. Til sammenligning tjente en arbejdsmand omkring 80Rdl/år og en fattig præst omkring 250Rdl/år.

Det var stort da Teateret i 1786 for første gang opførte en rigtige opera. Det var en for-danskning af den italienske opera "Orpheus og Eurydice". ThO skriver: *"De kongelige Her-skaber yttrede ikke alene deres særdeles Tilfredshed med det Hele, men befalede, at den skulde tilkjendegives alle, som havde havt med Forestillingen at gjøre, og at der — af The-aterkassen — skulde gives Foræringer til dem, der især havde udmærket sig. Rosing fik et Gulduhr med Kjæde til 96 Rdlr., Musted en Stok med Guldknap til 40 Rdlr., Jfr. Møller et par Armbaand til 32 Rdlr., Jfr. Winther et Halsbaand og et Par Ørenringe til 52 Rdlr., og Mad. Preisler et Halsbaand og et Par Ørenringe til 57 Rdlr. Hele Byen var ogsaa fuld af Berømmelse over Musiken, Sangerne, Orchesteret. Decorationerne og det hele Udstyr; men Mængden fandt sig dog ikke tiltalt; den kjedede sig ved det tragiske Væsen og den pompøse Musik".*

Et andet stykke af Kotzebues "De to Brødre". *"En hemmeligt elskende og altid arbejdende Skomagersvend, som aldeles ikke har noget med Handlingen at gjøre og derfor ogsaa forholder sig fuldkommen passiv, er en ægte kotzebuesk Figur, uden al Natur, Udtrykket af den meest affecteerte Følsomhed. Stykket gjorde stor Lykke ved den i det Hele fortræffe-lige Udførelse, hvori Knudsen, der med elskelig Jovialitet spillede en trofast gammel Ma-tros, og Jfr. Winther, som behandlede den fra Forfatterens Haand væmmelige Huusholder-ske med megen Smag og ægte comisk Kraft".*

2/5.1793 havde komedien *Gulddaasen* premiere på Det kgl. teater og gjorde stormende lykke. Succesen har vist sig velbegrundet, og stykket har med held kunnet opføres endnu i vore dage (Det kgl. teater 1932, Odense teater 1957)

ThO: *"Den store Mærkværdighed i Saisonens Repertoire blev imidlertid "Gulddaasen", en i Sæder, Sprog, Charakterer og Begivenhed original og ægte dansk Comedie i fem Acter. Den flydende, vittige Dialog, den bidende, men let og behændigt udslyngede Satire paa "Feil, men ei Personer", en Mængde simpelt og naturligt anlagte grundcomiske Scener og den mesterlige Udførelse, der blev det tildeel i det Hele, men fornemmelig af Rosing som Vandby, Gjelstrup som Forvalteren og Jfr. Winther som Huusholdersken, gave dette her-lige Stykke stor Virkning: det vandt i sin Nyhed et umaadeligt Bifald og havde i mere end 25 Aar stadigt stærkt Tilløb".*

---

²⁰ Se "Festskrift i anledning af Musikforeningens Halvhundredearsdag" Første del: "Koncerter og Musikal-ske Selskaber i ældre Tid" af V.C.Ravn (1886) hvor BCWs flittige private optræden dokumenteres

Mere familie: I foråret 1787 sendte BCWs svoger Niels Hansen handelsmand på Skt. Croix sine 2 sønner Abraham, 7 år og hans storebror Andreas, 9 år til København, hvor deres moster, den berømte kongelige skuespillerinde og operasanger Birgitte Christine Winther, havde fået til opgave at tage vare på dem. Den 14. august 1787 blev de sat i "*Logie, Kost og Underviisning*" hos skoleholder S.C.Eberhardt i Vingårdsstrædet no. 157 og 158. Om Eberhardt er der et pragtfuldt brev, hvor deres moster, beklager sig over Eberhardts behandling af børnene²¹. Om han har givet dem en for den tid usædvanlig behandling, kan jeg ikke dømme om; men som skrevet står, brugte Eberhardt dem til at løbe ærinde for sig, "*ladet dem paa Reenlighed mangle, uagtet de har haft nok at skifte paa og forrige Vinter ladet dem ligge paa et Lofts-Kammer i Kulde og i Samling med andre Børn*" (ja fy for den lede). En anden af S.C. Eberhardts elever har skrevet: "*Han var gammel (53 år i 1811) og lam i højre side og en rigtig Skoletyran. Han pryglede og skrev udemærket med venstre hånd*". (PhT 6.4.s.146) - Begge børnene overlevede og fik lært noget. I 1799 18 år gammel blev Abraham student og 2 år senere tog han den juridiske eksamen for ustuderede, exam.jur. og siden cand.jur.

Mere familie. Søsteren Bodil Marie, jordemoder i Christiania, kaldt sig Madam Abel. Det fortælles²²: "Den første Gang, jeg hørte tale om Madame Smith, var i Aaret 1790, da Moder havde sat Broder Johannes ind i Verden og blev betjent af Jordemoderen Madame Abel, der i de samme Dage havde samme Function hos Madame Smith. Danske Fruentimmer i Almindelighed og Jordemødre i Særdeleshed ere oftest meget snaksomme; Madame Abel sad ofte hele Timer ved Moders Seng og snakkede i et væk, og jeg hørte til med Opmærksomhed. Jeg var dengang i mit tiende Aar, og jeg har allerede fortalt, hvorledes jeg hørte Lieutenant Hansteen fortælle Moder om hans Forlovelse med Jomfru Schnell, hans intenderede Frierie til Frøken Elieson, og hvorledes jeg hørte Carsten Tank fortælle Fader om sit mislykkede Frierie til Jomfru Juell paa Vestby. Jeg seer endnu, hvordan Tank lagde Haanden paa Hjertet, da han sagde: Af hvad jeg nu har sagt Dem, maae De selv dømme om, hvad jeg følte for Pigen. Faster Green fandt det upassende, at saadanne Materier bleve afhandlede i Børns Nærværelse, hun gjorde Fader og Moder opmærksom herpaa. Smaa Gryder har ogsaa Øren, sagde Faster Green. - Først fortalte nu Madame Abel sin egen Historie, hvorledes hun, næsten endnu et Barn, var bleven gift med Østergaard, som Aaret efter var død fra hende. Da hendes Søster, Jomfru Winther, havde gjort saa megen Lykke ved dansk Theater og vundet saa stor Berømmelse der, saa vilde nu Madame Østergaard forsøge at gaae samme Vei. Tre Gange havde hun debuteret, men med lidet Held, og blev ikke antaget. Hun giftede sig paanyt med en Friseur Abel, men dette Ægteskab var ulykkeligt, og de bleve adskilte. Hun havde en Søn efter Østergaard, denne vilde Jomfru Winther sørge for, forsynede ham rigelig med Klæder og Linned - her fulgte en lang Liste paa alle de gode Ting, hun skjenkede ham, men da hendes Hensigt var at sende ham til Søes, saa tog Moderen ham tilbage, hun havde nu sat ham i Latinskolen i Christiania".

BCW havde altså familiefølelse, overskud og vilje til at se efter sine 3 nevøer.

Men indenfor Skuespillet viste Jfr. "Winther dog, hvad en uafbrudt agtpaagivende Flid kan drive det til, idet det lykkedes hende trods alle kritiske Forudsigelser at blive en endog særdeles god og meget anvendt Fremstillende af ældre komiske Roller, af vrantne, trætekjære Fruentimmer, i hvis Naturel hun fandt noget Beslægtet med sit eget, thi „Mamsel

---

²¹ København Stadsarkiv, kopibøger til Magistratens Resolutionsprotokol (for året 1789), papirer til side 134. - se Appendix I

²² Se "Gamle Dage, erindringer og tidsbilleder" af Conradine B. Dunker født Hansteen (Kbh. 1871)

Biderhvas" var det Navn, hun gik under blandt Kammeraterne, som vel vidste, at man ikke skulde komme hende for nær, hvis man ikke vilde risikere at blive et Offer for hendes rappe Tunge og spidse Spydigheder. I saadanne Roller kunde hun med ikke ringe Lune fremhæve Karakterens komiske Sider, og hun skabte fortræffelige Skikkelser f. Ex. af Husholdersken i „Gulddaasen" og flere lignende Opgaver. At en Del af de holbergske Magdeloner maatte ligge indenfor hendes Rækkeevne, er en Selvfølge. Rahbek giver saaledes hendes Magdelone i „Erasmus Montanus" Attest for „Natur og Sandhed" og tilføier, at disse Egenskaber vare hende egne i saadanne holbergske Roller. En Anmelder i Theaterbladet „Thalia" betegner hendes Udførelse af Geske i „Kandestøberen" som saa fortræffelig, „at man ikke vidste, hvad man skulde sætte øverst, hendes vanskelige Skjændescener eller hendes Fruenoder, da det var i Sandhed mesterligt altsammen." En anden Kritiker fremhæver Scenen, hvor Geske giver Raadsherrerne Audiens, som den fuldkomneste og anker kun over den „Karikatur-Ide", at hun var udstyret med „saa uhyre et Bæst til Skjødehund, at hun knap kunde slæbe den," hvilket som bekjendt efter hende er blevet Tradition og allerede dengang vakte en umaadelig Latter, i hvilken en stor Del af Replikskiftet druknede.²³

For vrantne, trættekjære, forliebte gamle Fruentimmer havde Jfr. Winther efterhaanden udviklet sig til en, baade i Comedie og Syngespil, fortræffelig Fremstillerinde: hun gav sine Roller megen Forskjellighed og lagde, uden at caricere, Lune, Liv og comisk Styrke i sit Spil.

Der vil altid være en "Mamsel Biddervas" ved teateret.

---

²³ P.Hansen: Den Danske Skueplads, side 390

Pension

Den 5/3 1805 sendte BCW et brev til teaterdirektionen²⁴:

I en Deel Aar har jeg lidt meget af Gigt, som jeg vel ikke kan andet end tilskrive den stærke Kulde og Trækvind paa Theateret, men i de seneste Aaringer har samme i saa høj en Grad tiltaget, at det har været mig heel vanskeligt og yderst besværligt baade at studere og paa Theatret at udføre mine Roller; uundgaaeligt vilde det altsaa blive, om jeg her udi længere [Tid] vedblev at faae mit allerede svækkede Hælbred aldeles tilsat. Jeg skrækkes ved at see en saadan Fremtiid i Møde.

Af den høye Directions bekiendte ømme og retsindige Tænkemaade tør jeg derfor smigre mig med det Haab, at den billiger dette mit inderlige Ønske: ved denne Saisons Ende at afgaae paa Pension. Forvisset om, at min stedse udviiste Fliid og Anstrængelse paa en Tiid af hen imod 32 Aar ikke have undgaaet Directionens Opmærksomhed, vover jeg paa det indstændigste og ærbødige at udbede mig høybemeldte Directions naadigste Understøttelse og Forsorg i Deres derom prøvende allerunderdanigste Forestilling.

Efter 32 års tjeneste optrådte BCW for sidste gang d. 24/5 1805 i sin glansrolle som husholdersken Jfr. Trækom i Gulddaasen.

Man må tænke sig en dame, der kom fra ringe kår, der gennem en menneskealder havde sunget for kongen og andre fine folk, sunget i musiske selskaber og for offentligheden. Hun må have været kendt af alle der havde ører at høre med. Nu tav hun.

BCW tog ophold på landet, langt væk fra Københavns stress og jag, hos traktør Haase på Rudersdal kro ved Kongevejen lige nord for det nuværende Holte, med sin gamle tjenestepige Inger Mortensen.

Under et besøg i København, hos hendes jævnaldrende veninde Sara Kajerød²⁵ der havde et pensionat, døde Birgitte Christine Winther d.18/4 1809, 59 år gammel.

I Adresseavisen 19/4 stod at læse:

Efter 14 Dages smertelige Sygdom, behagede det Gud, den 18 dennes, at bortkalde til det bedre Liv, Jfr. Birgitte Christine Winther, forhenværende kongl. Skuespiller- og Sangerinde, i sit 58 Aars Alder; dette for mig saa smertelige Dødsfald, skulde jeg herved ikke undlade at bekiendtgjøre.

A. Hansen.

Efter 14 Dages smertelig Sygdom, behagede det Gud, den 18 dennes, at bortkalde til det bedre Liv, Jfr. Birgitte Christine Winther, forhenværende kongl. Skuespiller og Sangerinde, i sit 58 Aars Alder; dette mig saa smertelige Dødsfald, skulde jeg herved ikke undlade at bekiendtgjøre. - A.Hansen

²⁴ Breve fra danske Skuespillere og Skuespillerinder; Brevudgiver: Neiiendam, Robert Johannes, Forlag: J. L. Lybeckers Forlag (1911)

²⁵ Niels Hansens, der var gift med BCW's søster Christiane, deres søn Abraham Hansen var gift med en datter af Sara Kajerød (gift Jørgensen), og sådan hænger så meget sammen.

Skiftet

Forseglingsprotokollen²⁶, pag. 172:

N^o115

Aar 1809. den 19 April indfandt Skifte Kommissionen sig ved fuldmægtig Thulstrup og Skifteskriveren ved Copist Bøetius med Betienten Dam i gaarden No 225 paa hiørnet af Boldhuus gaden og Admiral gaden for ifølge givte Anmeldelse at fortage Skifte efter Skuespillerinde Jomfru Birgithe Kristine Winther som her i Gaar ved døden er afgaaet; herved tilstæde værtsinden Madamme Jørgensen [= Sara Kajerød] som tilkiendegav at den Afdødes Boepæl har været i Rudersdahls Kroe hos Trakteur Hase men at hun blot har været her i besøg i nogle dage, her om meldte endvidere at den Afdøde ej har været gift eller efter lader Livs Arvinger, men hun skal have oprettet Testamente der for nærværende Tid er beroende i Cancelliet til Konglig Confirmation; her ___ nu hvad den Afdøde hun havde efter ladt sig og dette bestod i: 1 sort frakke, en Sirtzes kiøle, 1 D^o, 1 d^o klokke, Bom__ d^o, 1 k__, 1 hat, 1 Papirs Æske, 1 Serviet, til dette _noterede vilde hun indtil videre være ansvarlig, herved beror det -

__ Bøetius SJørgensen

Behandl: 2. p: 160.

Behandlingsprotokollen 2, pag. 160:

Anno 1809. den 3de May blev foretaget Session i efterfølgende Boe.-

N° 115.

{se} forsegling 2. p: 172.-

Afgl: Skuespillerinde Winthers boe. Skifte Commisionen acterede en Skrivelse fra Kommerherre Stifts Amtmand Hauck, tilligemed den ommeldte Skrivelse fra Birkedommer Bang hvori den sidste yttre den formeening at det vil tilkomme denne SkC: at extradere den Afdødes Boe til Student Hansen ifølge det af den afdøde oprettede og allernaadigste Confirmerede Testamente; bemeldte Student Hansen mødte og foreviiste dend Afdødes Testamente af 31de Martii:d: A: med derpaa erhvervet Allernaadigste Confirmation af 21de f:m: og af begge dele fremlagte her verificerede Afskrivter; derefter blev den Afdødes af Skifte Commisionen ___ behandling tagne Eiendeele extraderede til bemeldte Studiosus Juris Abraham Hansen, som tilkiendagav at være 27^{ve} Aar gl: imod hans Qvitering for denne Extradition ved Haands Underskrift i Protocollen, og imod at han i Sallarie til hans Majestæts Spoetel Kasse betalte 2rd og i forsøses Afgift 1m 8sk Jøvrigt forbandt Student Hansen sig til at aflægge Rigtighed for hvad hans Majestæt ___ ifølge forordningen af 12te Septb^r 1792, ___ i Anledning af dette Skifte maatte kunde tilkomme, Hvorhos han begiærede en Udskrift af det her passerede for derefter at kunde henvende sig med begiæring til vedkommende Skifteforvalter under hvis Jurisdiction Boets øvrige Eiendeele er beliggende for af ham at erholde disse Eiendeele extraderede; saaledes blev dette Boes Subcielle Behandling sluttet

Imodtaget 2rd 1m 8sk

{underskrift} *Abraham Hansen*

Ifølge testamentet skulle alene søsteren Christianes barnebarn Christiane Sara Birgitte Hansen arve. Hun er min tipoldemor.

---

²⁶ Landsover- samt Hof- og Stadsretten, København Skiftekommission, Forseglingsprotokol, 2-1809, pag. 172 og Behandlingsprotokol 2-1809, pag. 160

Da BCW ikke efterlod sig Penge, bad hendes Søstersøn, Abraham Hansen, Direktionen om Hjælp til Begravelsen, hvortil han modtog 50 Rdl.

APPENDIX 1

Københavns Stadsarkiv
Kopi bøger til Magistratens Resolutions-
protokol [for året 1789], "papirer" til
side 134; den 12/10 1789:

Underdanigst Pro Memoria!

Da jeg lidet over 2 Aar, nemlig fra d: 14
August 1787 har haft 2 de Dreng Børn i
Kost og Logie, hvis Forældre ere boe-
siddende i Westindien, og samme Børn
har en Moster her i Byen, som er Actrice,
Navnlig Jomfr^e Winther. Denne Moster har
fra først af, haft den Commission fra
Forældrene, at sætte disse Børn i Kost,
og da hun traf Accord med mig, og
Børnene var kommen til mig, lod hun
forældrene /: ~~at~~ af hvem jeg til forn da
de var her i Byen, var bekiendt: / det
viide, hvormed de var særdeles vel
fornøyet; Og har jeg siden Correspon-
deret med forældrene selv, og kan
af deres Breve beviise, at de saa vel
med Hærdom som øvrige Education var
særdeles vel fornøyet; og at det var
deres Villie, at de skulle forblive hos
mig, indtil de blev udlært, ja end-
ogsaa /: uden dertil engang at være
anmodet derom, enten af mig eller
nogen: / har tillagt mig 20 Rdl^r for

hver Barn om Aaret som skulde
tage sin Begyndelse // den nu
afvigte Augusti Qvartal, som et
Beviis paa Deres Skionsomhed; -
Men da denne deres Moster, for-
medelst hendes utidlige Capricer
eller Misundelse, nu tager sig den
Myndighed, pludselig at bortrive
Børnene fra mig uden deres forældres
givne Ordre, og uden nogen Slags
Aarsag i mindste Maade. - Saa
efterdi nu Deres Exelence med
samtlige Høye Herrer heraf /: uden
min underdanige Erindring :/ ind-
seer hvor skadeligt det vil være
for Børnene, at blive udrykkede fra
deres Hærdom hos mig, for enten at
begynde efter en anden, og for
dem nye lære-Maade eller og at
gaae reent ledig og glemme det
de have lært; saa udbøder jeg mig,
for forældrenes og Børnenes Skyld,
De Høye Herres Assistance at oven-
meldte Moster af Børnene, navnlig
Jonfē Winther, maae tilholdes at
lade Børnene forblive hos mig, efter
Deres forældres Villie indtil nærmere
Efterretning derom kan indhentes
fra forældrene, eller og, hun maae

give gyldige Aarsager som kan beret-
tiggende hende til at rive Børnene fra
mig midt i Kvartalet, samt viise
fuldmagt fra forældrene til denne
Hendes ~~forretning~~ Opførelse: -

Pro Memoria!

Hvorledes Skoleholder Eberhardt boende i
Viingaardsstrædet i N° 157 og 158 hos hvem
jeg den 14 aug: 1787 har ladet 2de min
Svoger Grosserer Hansén paa St. Croix,
hans Sønner i Logie, Kost og Under-
viisning indtil videre, nu, da jeg har
fundet det tienlig, at remove disse
hans Opsyn, drister sig til at tilbage-

Der smøres tykt på!

holde disse Børns tilhørende Klæder, Linned, Bøger og videre, behager Den Høy Velødde Magistrat gundstigst at erfare af hos følgende ham i Gaar insinuerede Beskrielse med 4 Bielage, hvorved jeg har tilbudt ham proportioneerlig Betaling i følge vores accord endog med et tilvirket tillæg, for den Tid de haver været hos ham, nemlig til sidste Søndag. Foruden hans mislige ~~Førfald~~ Forhold imod Børnene, ved at bruge dem til at løbe ærinder i Byen, ladet dem paa Reenlighed mangle, uagtet de som Specificationen N° 4 viiser, har haft nok at skifte paa og endelig forrige Viinter ladet dem ligge paa et Lofts-Kammer i Kulde og i Samling med andre Børn, har han stedse viist en uforskammet Opførsel imod mig, saa efter jeg af Plikt, som deres foresaatte forsørger, har talt til Børnenes bedre Behandling. Men endog uden Aarsager eller derfor at giøre Mons^e Eberhardt Regnskab, troer jeg mig berettiget til at giøre forandring med Børnene, som ej paa visse Aare ere ham overdragne eller bestemte

til hans fordeel længere, end jeg
maatte finde det overensstemmende med
deres fordeel, hvis Opagtning gandske
er mig overgivet af deres Fader i
Skrivelsen N° 1 og det er ligesaa lavt
tænkt som høyst ubilligt at forlange
Betaling for Børnene længere end de
nyder Kost og Underviisning hos
Eberhardt. —

Overalt troer jeg det gandske lov-
stridig: at han tør giøre sig selv
betalt eller sikker i Børnenes Tøj, som
disse nødvendig belever og derved
søger mig aftvunget en ubillig ford-
ring, som jeg ikke for deres Fader
kunde forsvare at skienke bort. Det
er derfor og i anledning af den
Promptitude Omstændighederne
fordrer at jeg adresserer mig til
den Høy Velødle Magistrat med
ydmuggst Anmodning om Deres
bevaagne Assistance imod Eberhardts
Egenraadige og voldsomme Omgang,
indstillende gandske til Høystsammes
Kiendelse: om Eberhardt efter Om-
stændighederne kan tilkomme meere
for Børnene end den ham til sidste
Søndag anbudne Betaling med 28rd.,
som jeg er villig til at deponere og

Om Eberhardt ikke derimod er for-
pligtet til at udlevere saavel
Børnenes Tøj efter Specificationen,
som deres Skriver - Bøger, der af
mig ere betalte, for at viise
deres Fremgang, hvilket jeg forventer
Eberhardt ved Kiendelse paalagt
under daglig Mulct til Politie Cassen
og desuden for sit forfald vorde
anseet og da jeg nu 2de Gange
har ladet Betaling til byrde og
Tøjet affordre, som han ubillig har
tilbageholdt, saa venter jeg ham paa-
lagt at sende mig Tøjet i mit Huus
for hans egen Regning. -

Jeg venter mig heri saa meget
meere Den Høj Velædle Magistrats
Biestand, som det er for en fraværende
Fader og umyndige Børn jeg her taler. -
Kjøbenhavn den 7de October 1789

BC Winther

Kongel: Skuespillerinde
i Gothersgaden. -

De hermed fulgte Biela-
ge er tilbageleveret
til C Jensen hos Palle *

* Palle er procurator AC Palle, BCWS
fætter.

APPENDIX II

Dansk Forfatterleksikon

ved

Roller på Det kongelige Teater

Birgitte Christine Winther

Født: 1751 - Død: 1809 - Afsked: Aug. 1805

31-01-1774 Jfr. Winther (*Debut*) (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[7] **Hertha**, hans Søster

Den prøvede Troskab,

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af Th.C. Walter, Teksten af Ch.D. Biehl
Premiere på Det kgl. Teater: **31-01-1774**

23-02-1774 Jfr. Winther

[7] **Nicole**, Mathurins Pige

Kærligheds Maskerade,

Komedie i 1 Akt af Guyot de Merville. Oversat af B.J. Lodde
Premiere på Det kgl. Teater: 05-05-1756

22-10-1774 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[1] **Cereris**

Cereris og Thetidis Strid,

En Prologue. I Anledning af Hs. Kgl. H. Arveprindsens Formæling. Teksten af Ewald, Musikken af Scalabrini
Premiere på Det kgl. Teater: **22-10-1774**

15-02-1775 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[4] **Helene**, Skovbyggerens Hustru

Skovbyggeren,

Syngestykke i 1 Akt, Musikken af Grétry, Teksten af Marmontel. Oversat af N.K. Bredal
Premiere på Det kgl. Teater: **15-02-1775**

22-03-1775 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[1] **Clarice**, en Enke

Kærlighedsbrevene,

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af Giuseppe Sarti, Teksten af Ch.D. Biehl
Premiere på Det kgl. Teater: **22-03-1775**

28-11-1775 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[4] **Suse**, Alarics Moster

Desertøren,

eller Den rømmende Soldat, lyrisk Tragi-Komedie, senere Syngestykke i 3 Akter, Musikken af Monsigny, Teksten

af Sedaine. Oversat af N.K. Bredal
Premiere på Det kgl. Teater: **28-11-1775**

02-01-1776 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[2] **Zaide**, hans Kone

Købmanden i Smyrna.

Syngestykke i 1 Akt, Musikken af K.D. Stegmann (Der Kaufmann von Smyrna), Teksten af Chamfort. Oversat af P.T. Wandall
Premiere på Det kgl. Teater: **02-01-1776**

23-04-1776 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[1] **Souveraine**, en Fe

Oraklet.

Syngestykke i 2 Akter, Musikken af Paolo Scalabrini, Teksten af Saint-Foix (L'oracle) og Chr. Gellert. Oversat af P.T. Wandall
Premiere på Det kgl. Teater: **23-04-1776**

26-11-1776 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[3] **Dardane**, (1) Rezas Opvartersker

Det uventede Møde.

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af Gluck, Teksten af Dancourt. Oversat af P.T. Wandall
Premiere på Det kgl. Teater: **26-11-1776**

07-01-1777 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[6] **Lisbe**, (3) Døtre af Sander

Zemire og Azor.

Syngestykke i 4 Akter, Musikken af Grétry, Teksten af Marmontel. Oversat af N.K. Bredal
Premiere på Det kgl. Teater: **07-01-1777**

14-02-1777 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[4] **Henriette**

Den tredive Aars Pige.

Komedie i 1 Akt af M.C.B. Oversat fra fransk af Ch.D. Biehl
Premiere på Det kgl. Teater: **14-02-1777**

06-10-1777 Jfr. Winther
[4] **Fatime**, (2) Sultanens Slavinder

Zaire.

Tragedie i 5 Akter af Voltaire. Oversat af B.J. Lodde
Premiere på Det kgl. Teater: **13-04-1757**

25-11-1777 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[5] **Richards Moder**

Kongen og Forpagteren.

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af Monsigny, Teksten af Sedaine (Le roi et le fermier, efter Dodsley's Bearbejdelse af Matos Fragosos Skuespil »El sabio en su retiro«), oversat af Ch. D. Biehl
Premiere på Det kgl. Teater: **25-11-1777**

05-01-1778 (? måske tidligere) Jfr. Winther
[12] **Anden Dame**

Barselstuen.

Komedie i 5 Akter af Ludvig Holberg
[Fra 1923:] Teksten fra 1724-udgaven
[Fra 15-11-1936:] i ny bearbejdelse til 3 akter ved Holger Gabrielsen
[Fra 1947:] komedie af Ludvig Holberg. Bearbejdet til 3 akter af Holger Gabrielsen
[Fra 1959:] komedie i 3 akter af Ludvig Holberg. Musik: Leopold Mozarts børnesymfoni
Premiere på Det kgl. Teater: 13-08-1749

05-01-1778 (? måske tidligere) Jfr. Winther
[28] **Første Kone**

Barselstuen.

Komedie i 5 Akter af Ludvig Holberg
[Fra 1923:] Teksten fra 1724-udgaven
[Fra 15-11-1936:] i ny bearbejdelse til 3 akter ved Holger Gabrielsen
[Fra 1947:] komedie af Ludvig Holberg. Bearbejdet til 3 akter af Holger Gabrielsen
[Fra 1959:] komedie i 3 akter af Ludvig Holberg. Musik: Leopold Mozarts børnesymfoni
Premiere på Det kgl. Teater: 13-08-1749

30-01-1778 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[1] **Fru Dorimene**, en Enke

Det foregivne Hekseri.

Syngestykke i 1 Akt [fra 1788-89: i 2 Akter], Musiken af Grétry, Teksten af Marmontel. Oversat af N.K. Bredal
Premiere på Det kgl. Teater: **30-01-1778**

17-02-1778 (? måske tidligere) Jfr. Winther
[4] **Delia**, en cirkassisk Slavinde

Soliman den anden.

Komedie i 3 Akter af C.S. Favart. Oversat af Ch.D. Biehl, Musiken af Giuseppe Sarti og Th. Walther
[fra 1812-13:] med Sange af N. T. Bruun, med Musik til disse af Ludvig Zinck og Danse af Carl Dahlén
Premiere på Det kgl. Teater: 08-10-1770

02-03-1778 (? måske tidligere) Jfr. Winther
[3] **Juno**

Ulysses von Ithacia.

eller En tysk Komedie, Komedie i 5 Akter med Prolog af Ludvig Holberg
[Fra 1884:] Forspil: Introduzione marziale til »Ulysses von Ithacia« af Niels W. Gade
[Fra 1934:] Musiken delvis efter Reinhard Kaisers opera »Ulysses«, samlet af Torben Krogh, bearbejdet af Palle Alsfelt, danse: Harald Lander
Premiere på Det kgl. Teater: 08-07-1750

29-05-1778 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[3] **En Orkade**

Ariadne paa Naxos.

Duodrama i 1 Akt af J.C. Brandes. Oversat af B.G. Sporon, Musiken af G. Benda
Premiere på Det kgl. Teater: **29-05-1778**

02-10-1778 Jfr. Winther
[18] **Tredie Raadsherinde**

Den politiske Kandestøber.

Komedie i 5 Akter af Ludvig Holberg
Premiere på Det kgl. Teater: 13-02-1750

19-10-1778 Jfr. Winther

[2] **Magdelone**, hans Hustru

Det lykkelige Skibbrud.

Komedie i 5 Akter af Ludvig Holberg
Premiere på Det kgl. Teater: 03-01-1754

26-10-1778 (? måske tidligere) Jfr. Winther

[7] **Grethe**, Michels Kone

Henrik den fjerdes Jagt.

Komedie i 3 Akter af Collé. Oversat af Lars Knudsen
Premiere på Det kgl. Teater: 15-01-1770

01-12-1778 Jfr. Winther

[7] **Mad. Orontes**, Angeliques Moder

Crispin sin Herres Rival.

Komedie i 1 Akt af Lesage, oversat af L. Reersløv, senere (1850-51) under Titel: Tjeneren sin Herres Medbejler, af Th. Overskou
Premiere på Det kgl. Teater: 05-07-1752

15-12-1778 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[2] **Grethe**, hans Søster

Grovsmeden.

Syngestykke i 2 Akter, Musikken af Philidor, Teksten af Quétant. Oversat af J.H. Wessel
Premiere på Det kgl. Teater: **15-12-1778**

30-12-1778 Jfr. Winther

[6] **Magdelone**, hendes Moder

Erasmus Montanus.

eller Rasmus Berg, Komedie i 5 Akter af Ludvig Holberg
[På Folketeatret:] Komedie i 4 akter
Premiere på Det kgl. Teater: 09-06-1751

14-01-1779 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[10] **Fru Orontes**

De nysgerrige Mandfolk.

Komedie i 3 Akter af Johan v. Wibe
Premiere på Det kgl. Teater: **14-01-1779**

30-01-1779 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[8] **Tredje Valkyrie (Rota)**

Balders Død.

heroisk Syngespil i 3 Akter af Johannes Ewald, uden Musik i 1777-78, med Musik (fra 1778-79:) af Joh. Hartmann og (i 1823-33) af C.F.E. Weyse
Premiere på Det kgl. Teater: **30-01-1779**

18-02-1779 Jfr. Winther
[8] **En Dame** i Sørgedragt

Minna af Barnhelm.

eller Soldaterlykken, Komædie i 5 Akter af G.E. Lessing. Oversat af P.T. Wandal
[Til Dagmar-teatret:] Oversat af Johannes Magnussen under Titlen: Minna von Barnhelm
Premiere på Det kgl. Teater: 14-10-1771

22-04-1779 (? måske tidligere) Jfr. Winther
[3] **Araminte**, (1) Julias gode Venner

Forøderen.

eller Den ærlige Optrækkerske, Komædie i 5 Akter af Destouches. Oversat af G. Fuursmann og senere (fra 1775-76:) af Ch.D. Biehl
Premiere på Det kgl. Teater: 03-03-1751

04-10-1779 Jfr. Winther
[15] **Otte Kærlinger [6]**, (fra 1779-80)

Uden Hoved og Hale.

Komædie i 4 Akter med en Prolog af Ludvig Holberg
Premiere på Det kgl. Teater: 25-04-1753

06-10-1779 Jfr. Winther
[1] **Madame Argante**

Mødrenes Skole.

Komædie i 1 Akt af Marivaux. Oversat af L. Reersløv
Premiere på Det kgl. Teater: 11-07-1759

15-10-1779 Jfr. Winther
[24] **En Frue**

Hekseri.

eller Blind Alarm, Komædie i 5 Akter af Ludvig Holberg
[Fra 1966:] Musik: Niels Viggo Bentzon
Premiere på Det kgl. Teater: 28-10-1750

18-10-1779 Jfr. Winther
[9] **Magdelone**, Frands's Hustru

Jean de France.

eller Hans Frandsen, Komædie i 5 Akter af Ludvig Holberg
[Fra 1953:] Musik: Svend S. Schultz
Premiere på Det kgl. Teater: 04-08-1751

29-11-1779 (?) Jfr. Winther
[2] **Magdelone**

Maskeraden.

Komædie i 3 Akter af Ludvig Holberg
[Fra 1897:] Musikforspil: Menuet af Frederik Rung
[Fra 1914 under titlen:] Mascarade. Mellemaktsmusik: »Andante« af Joseph Haydn (efter 1. akts 1. afd.) og »Cont-radans« af C.A. Thieli (efter 1. akts 2. afd.)
[Fra 1915-16:] »Allegro di molto« af Joseph Haydn
[Fra 1954:] Musik: Knudåge Riisager, dans: Niels Bjørn Larsen
Premiere på Det kgl. Teater: 30-12-1748

31-01-1780 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[2] **Gunild**, hans Kone

Fiskerne

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af Joh. Hartmann, Teksten af Johannes Ewald

[Fra 1928:] et syngestykke i 3 handlinger. Musik til dansene: J.A.P. Schulz (fra »Høstgildet« og »Peters Bryllup«), dans: Kaj Smith

[Fra 1943:] Musik: Johan Hermann, balletdivertissement: musik: Claus Schall, dans: Harald Lander

Premiere på Det kgl. Teater: **31-01-1780**

30-10-1780 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[6] **Grete**, Jacobs Kone

De tre Forpagtere

Syngestykke i 2 Akter, Musikken af Dezèdes, Teksten af Monvel. Oversat af J.H. Wessel

Premiere på Det kgl. Teater: **30-10-1780**

13-11-1780 Jfr. Winther

[2] **Magdelone**

Pernilles korte Frøkenstand

Komedie i 3 Akter af Ludvig Holberg

Premiere på Det kgl. Teater: 17-01-1749

04-01-1781 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[5] **Engelke**, en Opsætterske (1876-77: Modehandlerinde)

De forliebte Haandværksfolk

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af F.L. Gasmann (Die Liebe unter den Handwerksleuten), Teksten af Carlo Goldoni. Oversat af L. Knudsen

Premiere på Det kgl. Teater: **04-01-1781**

30-01-1781 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[3] **Rinaldo**

Armida

Opera i 3 Akter af Antonio Salieri, Teksten af Marco Coltellini. Oversat af A.G. Thoroup

Premiere på Det kgl. Teater: **30-01-1781**

23-11-1781 (? måske tidligere) Jfr. Winther

[3] **Orfise**, Moder til Agathe

Vennen af Huset

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af Grétry, Teksten af Marmontel. Oversat af N.K. Bredal

Premiere på Det kgl. Teater: 23-10-1776

10-12-1781 (? måske tidligere) Jfr. Winther

[3] **Aline**, en Fe

Arsene

Syngestykke i 4 Akter, Musikken (i 1776-77) af Th. Walter og (fra 1781-82) af Monsigny, Teksten af Favart, oversat i 1776-77 af Th. Walter og (fra 1781-82) under Titlen: Den skønne Arsène, af A.G. Thoroup

Premiere på Det kgl. Teater: 30-01-1777

28-12-1781 (? måske tidligere) Jfr. Winther

[5] **Lise**, Husjomfru hos Knapskær

De to Gerrige.

Syngestykke i 2 Akter, Musikken af Grétry, Teksten af Falbaire. Oversat af N.K. Bredal. [På Casino:] Operette i 1 Akt ved Th. Overskou under titlen: Muftis Grav
Premiere på Det kgl. Teater: 29-10-1774

30-01-1782 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[2] **Therese**

Feen Ursel.

eller Hvad der behager Damerne, Syngestykke i 4 Akter, Musikken (i 1781-82) af Duny og (1791-92) af J.A.P. Schultz, Teksten af Favart [og C.-H. de Fusée de Voisenon]. Oversat af J.H. Wessel, og (i 1791-92) omarbejdet af Th. Thaarup
Premiere på Det kgl. Teater: **30-01-1782**

05-03-1782 (? måske tidligere) Jfr. Winther

[2] **Lady Norton**, Nelsons Søster, en Enkefrue

Venskab paa Prøve.

Syngestykke i 2 Akter, Musikken af Grétry, Teksten af Favart. Oversat af N.K. Bredal
Premiere på Det kgl. Teater: 25-10-1775

08-03-1782 Jfr. Winther

[3] **Rodope**

Aglæ.

eller Støtten. Komædie i 1 Akt af Poinset de Sivry. Oversat af Claus Fasting, med originale Sange af A.G. Carstens, Musikken af disse af G. Sarti
Premiere på Det kgl. Teater: 16-02-1774

02-04-1782 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[5] **Frøken Clare**, Junker Altibrands Forlovede

Landsbypigen.

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af Paesiello, Teksten, en italiensk Libretto. Oversat af L. Knudsen
Premiere på Det kgl. Teater: **02-04-1782**

24-10-1782 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[12] **Julie**

Clementine og Desormes.

Komædie i 5 Akter af Monvel. Oversat af Fr. Schwarz
Premiere på Det kgl. Teater: **24-10-1782**

25-11-1782 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[8] **Mette**, Bondekone

Cecilia.

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af Dezèdes, Teksten af Mabilie. Oversat af Chr. Pram
Premiere på Det kgl. Teater: **25-11-1782**

03-12-1782 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[7] **En Møllerkone**

Skovhuggeren.

eller De tre Ønsker, Syngestykke i 1 Akt, Musikken af Philidor, Teksten af Guichard. Oversat af L. Knudsen
Premiere på Det kgl. Teater: **03-12-1782**

30-01-1783 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[1] **Adelaide af Seville**, som Hyrdinde

Hyrdinden paa Alperne.

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af Joseph Kohault og (gennemarbejdet af) Joh. Hartmann, Teksten af Marmontel.

Oversat af Chr. Pram

Premiere på Det kgl. Teater: **30-01-1783**

29-04-1783 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[2] **Mad. Argante**, hans Kone

Soldaten, som kan hekse.

Syngestykke i 1 Akt, Musikken af Philidor, Teksten af Anseaume. Oversat af L. Knudsen

Premiere på Det kgl. Teater: **29-04-1783**

07-11-1783 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[4] **Markisen**, Herren af Marsanges's Tante

Julie.

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af Dezèdes, Teksten af Monvel. Oversat af J.H. Wessel

Premiere på Det kgl. Teater: **07-11-1783**

30-01-1784 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[6] **Euphemia**

De samnitiske Ægteskaber.

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af Grétry, Teksten af Marmontel [?, tvivlsomt]. Oversat af A.G. Thoroup

Premiere på Det kgl. Teater: **30-01-1784**

09-03-1784 Jfr. Winther

[9] **En Sangerinde**

Søhavnen.

Komedie i 1 Akt af la Motte og Boindin. Oversat af Ch.D. Biehl

[På teatret i Lille Grønnegade:] Oversat af ukendt.

Premiere på Det kgl. Teater: 28-11-1776

21-06-1784 Jfr. Winther (*igen*)

[28] **Første Kone**

Barselstuen.

Komedie i 5 Akter af Ludvig Holberg

[Fra 1923:] Teksten fra 1724-udgaven

[Fra 15-11-1936:] i ny bearbejdelse til 3 akter ved Holger Gabrielsen

[Fra 1947:] komedie af Ludvig Holberg. Bearbejdet til 3 akter af Holger Gabrielsen

[Fra 1959:] komedie i 3 akter af Ludvig Holberg. Musik: Leopold Mozarts børnesymfoni

Premiere på Det kgl. Teater: 13-08-1749

08-10-1784 Jfr. Winther

[5] **Glycerie**

Aglæ.

eller Støtten. Komedie i 1 Akt af Poinset de Sivry. Oversat af Claus Fasting, med originale Sange af A.G. Carstens, Musikken af disse af G. Sarti

Premiere på Det kgl. Teater: 16-02-1774

21-12-1784 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[3] **Cassandra**, (2) hans Døtre

Den sværmende Filosof

Syngestykke i 2 Akter, Musikken af Giovanni Paesiello, Teksten, en italiensk Libretto. Oversat af Lars Knudsen
Premiere på Det kgl. Teater: **21-12-1784**

18-10-1785 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[12] **Fremmede** [1]

Den døve Elsker

Komedie i 2 Akter af Pilon (The deaf lover), oversat, efter F.L. Schröders Bearbejdelse, af M. Rosing
Premiere på Det kgl. Teater: **18-10-1785**

01-12-1785 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[5] **Mariane**, Julianes Kammerjomfru og forrige Barnepige

Juliane von Lindorak

Komedie i 5 Akter af Gozzi (Doride, o sia La rassegnata), oversat, efter F.L. Schröder og Gotters Bearbejdelse, af M. Rosing
Premiere på Det kgl. Teater: **01-12-1785**

31-01-1786 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[4] **Proserpina**

Orfevs og Evrydice

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af Joh. G. Neumann (Orpheus), Teksten af Calzabigi. Oversat af Ch.D. Biehl
Premiere på Det kgl. Teater: **31-01-1786**

24-10-1786 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[4] **Mad. Vivante**, en Herbergerske og Kaffeskænkenske

Italienerinden i London

Syngestykke i 2 Akter, Musikken af Domenico Cimarosa, Teksten, en italiensk Libretto (l'Italiana in Londra efter Voltaires L'Ecoissaise, ou Le caffè). Oversat af L. Knudsen
Premiere på Det kgl. Teater: **24-10-1786**

23-01-1787 (? måske tidligere) Jfr. Winther (*igen*)
[5] **Lise**, Husjomfru hos Knapskær

De to Gerrige

Syngestykke i 2 Akter, Musikken af Grétry, Teksten af Falbaire. Oversat af N.K. Bredal. [På Casino:] Operette i 1 Akt ved Th. Overskou under titlen: Muftis Grav
Premiere på Det kgl. Teater: 29-10-1774

30-01-1787 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[4] **Camilla**, (2) begge Kusiner af Claudina

Claudina af Villa Bella

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af C. Schall. Teksten af Goethe, oversat af N.H. Weinwich
Premiere på Det kgl. Teater: **30-01-1787**

19-02-1787 Jfr. Winther
[7] **Rosimunda**, Helenes Søster

Ulysses von Ithacia,

eller En tysk Komædie, Komædie i 5 Akter med Prolog af Ludvig Holberg

[Fra 1884:] Forspil: Introduzione marziale til »Ulysses von Ithacia« af Niels W. Gade

[Fra 1934:] Musikken delvis efter Reinhard Kaisers opera »Ulysses«, samlet af Torben Krogh, bearbejdet af Palle Alsfelt, danse: Harald Lander

Premiere på Det kgl. Teater: 08-07-1750

26-11-1787 Jfr. Winther (*igen*)

[28] **Første Kone**

Barselstuen,

Komædie i 5 Akter af Ludvig Holberg

[Fra 1923:] Teksten fra 1724-udgaven

[Fra 15-11-1936:] i ny bearbejdelse til 3 akter ved Holger Gabrielsen

[Fra 1947:] komædie af Ludvig Holberg. Bearbejdet til 3 akter af Holger Gabrielsen

[Fra 1959:] komædie i 3 akter af Ludvig Holberg. Musik: Leopold Mozarts børnesymfoni

Premiere på Det kgl. Teater: 13-08-1749

20-12-1787 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[6] **Ædele**, en Syjomfru

Kvaternen,

Komædie i 3 Akter af B.H. Beck

Premiere på Det kgl. Teater: **20-12-1787**

28-12-1787 Jfr. Winther

[3] **Rodope**

Aglæ,

eller Støtten. Komædie i 1 Akt af Poinset de Sivry. Oversat af Claus Fasting, med originale Sange af A.G. Carstens, Musikken af disse af G. Sarti

Premiere på Det kgl. Teater: 16-02-1774

30-01-1788 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[7] **Elina**, (2) Coras Forældre

Cora,

Opera i 3 Akter af J.G. Naumann, Teksten af G.G. Adlerbeth (Sujettet efter Marmontels Incas ou La destruction de l'empire du Pérou), oversat af Th. Thaarup

Premiere på Det kgl. Teater: **30-01-1788**

04-02-1788 Jfr. Winther (*igen*)

[3] **Juno**

Ulysses von Ithacia,

eller En tysk Komædie, Komædie i 5 Akter med Prolog af Ludvig Holberg

[Fra 1884:] Forspil: Introduzione marziale til »Ulysses von Ithacia« af Niels W. Gade

[Fra 1934:] Musikken delvis efter Reinhard Kaisers opera »Ulysses«, samlet af Torben Krogh, bearbejdet af Palle Alsfelt, danse: Harald Lander

Premiere på Det kgl. Teater: 08-07-1750

14-02-1788 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[17] **Ane**, hans Kone

General Schlenzheim og hans Familie,

Komædie i 3 Akter af Spiesz. Oversat af Ch.D. Biehl

Premiere på Det kgl. Teater: **14-02-1788**

25-03-1788 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[11] **Krokonen** i Leuthal

Jægerne.

Komedie [1859-60: Skuespil] i 5 Akter af Iffland. Oversat af Ch.D. Biehl og senere [1859-60:] af Th. Overskou [med Musik af Joseph Gläser]. [Til Folketeatret:] Folkeskuespil i 5 Akter (7 Afdelinger). Oversat af Johannes Magnussen
Premiere på Det kgl. Teater: **25-03-1788**

13-10-1788 Jfr. Winther (*igen*)
[28] **Første Kone**

Barselstuen.

Komedie i 5 Akter af Ludvig Holberg
[Fra 1923:] Teksten fra 1724-udgaven
[Fra 15-11-1936:] i ny bearbejdelse til 3 akter ved Holger Gabrielsen
[Fra 1947:] komedie af Ludvig Holberg. Bearbejdet til 3 akter af Holger Gabrielsen
[Fra 1959:] komedie i 3 akter af Ludvig Holberg. Musik: Leopold Mozarts børnesymfoni
Premiere på Det kgl. Teater: 13-08-1749

17-10-1788 Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[6] **En Hovmesterinde**

Medea.

Melodrama i 1 Akt af Gotter. Oversat af Fr. Schwarz, Musikken af Georg Benda
Premiere på Det kgl. Teater: **17-10-1788**

21-11-1788 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[8] **Eva**, Moder til Lucas

Markedet.

komisk Syngestykke i 2 Akter, Musikken af Georg Benda, Teksten af Gotter. Oversat af Søren Sønnichsen og (genemset af) N.H. Weinwich
Premiere på Det kgl. Teater: **21-11-1788**

08-01-1789 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[2] **Ophelia**, (1) hans Døtre, Tvillinger

Trophonii Hule.

Syngestykke i 2 Akter, Musikken af Salieri, Teksten af da Ponte. Oversat af Ch.D. Biehl
Premiere på Det kgl. Teater: **08-01-1789**

30-01-1789 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[2] **Zelis**

Aline, Dronning af Golkonda.

Opera i 3 Akter, Musikken af J.P. Schultz, Teksten af Sedaine. Oversat af Th. Thaarup, Dansen af V. Galeotti
Premiere på Det kgl. Teater: **30-01-1789**

31-03-1789 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[11] **Tinni**, (2) tre Sylfider

Holger Danske.

Opera i 3 Akter af F.L. Kunzen, Teksten af Jens Baggesen
[Fra 1941:] opera i 3 akter (8 billeder). Dans: Harald Lander
Premiere på Det kgl. Teater: **31-03-1789**

17-11-1789 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[2] **Claudia**, hans Kone

Apotekeren og Doktoren.

Syngestykke i 2 (1864-65: i 4) Akter, Musikken af Ditters von Dittersdorf, Teksten af Gottlieb Stephanie d.y. Oversat af L. Knudsen

Premiere på Det kgl. Teater: **17-11-1789**

08-02-1791 Jfr. Winther (*igen*)

[3] **Dardane**, (1) Rezas Opvartersker

Det uventede Møde.

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af Gluck, Teksten af Dancourt. Oversat af P.T. Wandall

Premiere på Det kgl. Teater: 26-11-1776

11-02-1791 Jfr. Winther (*igen*)

[3] **Rodope**

Aglæ.

eller Støtten. Komædie i 1 Akt af Poincette de Sivry. Oversat af Claus Fasting, med originale Sange af A.G. Carstens, Musikken af disse af G. Sarti

Premiere på Det kgl. Teater: 16-02-1774

15-11-1791 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[1] **Isabella**, Dronning af Spanien

Lilla.

eller Sjælden er Skønhed og Dyd, Syngestykke i 2 Akter, Musikken af Vincenzo Martin, Teksten af da Ponte, oversat af L. Knudsen

Premiere på Det kgl. Teater: **15-11-1791**

14-02-1792 Jfr. Winther (*igen*)

[5] **Lise**, Husjomfru hos Knapskær

De to Gerrige.

Syngestykke i 2 Akter, Musikken af Grétry, Teksten af Falbaire. Oversat af N.K. Bredal. [På Casino:] Operette i 1 Akt ved Th. Overskou under titlen: Muftis Grav

Premiere på Det kgl. Teater: 29-10-1774

19-10-1792 Jfr. Winther

[7] **Grethe**, Jacobs Kone

Steffen og Lise.

eller Fortsættelsen af »De tre Forpagtere«, Syngestykke i 2 Akter, Musikken af Dezèdes, Teksten af Monvel. Oversat af J.H. Wessel

Premiere på Det kgl. Teater: 18-05-1790

03-12-1792 Jfr. Winther

[2] **Grete**, hans Kone

Desertøren af sønlig Kærlighed.

Lystspil i 3 Akter af Stephanie d.y. Oversat af K.L. Rahbek

Premiere på Det kgl. Teater: 03-02-1784

08-01-1793 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[11] **En Enke**

Borgerlykke

Komedie i 5 Akter af Fr.J.M. v. Babo. Oversat af Fr. Schwarz
Premiere på Det kgl. Teater: **08-01-1793**

11-02-1793 Jfr. Winther (*igen*)

[3] **Juno**

Ulysses von Ithacia

eller En tysk Komedie, Komedie i 5 Akter med Prolog af Ludvig Holberg
[Fra 1884:] Forspil: Introduzione marziale til »Ulysses von Ithacia« af Niels W. Gade
[Fra 1934:] Musikken delvis efter Reinhard Kaisers opera »Ulysses«, samlet af Torben Krogh, bearbejdet af Palle Alsfelt, danse: Harald Lander
Premiere på Det kgl. Teater: 08-07-1750

14-02-1793 Jfr. Winther

[12] **Madame Herbert**, Sophies Værtinde

Faderen

Komedie i 5 Akter af Dierot. Oversat af L. Knudsen
Premiere på Det kgl. Teater: 07-11-1764

05-03-1793 Jfr. Winther

[6] **Marcelline**, Husholderske (S.-F. 1846: paa Slottet)

Figaros Giftermaal

eller Den gale Dag, Komedie [ved S.F. 1834: Lystspil] i 5 Akter af Beaumarchais, oversat og omarbejdet af K.L. Rahbek, senere (ved S.F. 1846) under Titel: Den gale Dag eller Figaros Bryllup, oversat af Th. Overskou. [Til Casino:] Oversat af ..
Premiere på Det kgl. Teater: 22-09-1786

04-04-1793 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[2] **Mad. Anselme**, hans Kone

Ja eller Nej

eller Det skulde saa være, Komedie i 1 Akt af B.H. Beck
Premiere på Det kgl. Teater: **04-04-1793**

02-05-1793 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[3] **Jomfru Trækomp** (fra 1849-50: **Jomfru Æbeltoft**), Husjomfru

Gulddaasen

Komedie i 5 Akter af Chr. Olufsen [oprindelig Anonymt]
[På Odense Teater 1814:] Die Gold-Dose, Lustspiel in 4 Acten, auf Deutsch übersetzt nach dem dän. Original, und umgearbeitet von Sr.Exc. Hr. Generalltn. Graf Ahlefeldt Laurvig
[Fra 1850:] Lystspil i 5 Akter
Premiere på Det kgl. Teater: **02-05-1793**

10-10-1793 Jfr. Winter

[21] **Lady Sneerwell**

Bagtalelsens Skole

Komedie i 5 Akter af Sheridan. Oversat af A.G. Thoroup og (fra 1846-47) af N.V. Dorph
[På Odense Teater:] Komedie i 4 Akter (9 Afdelinger) af Sheridan. Oversat af N.V. Dorph
[På Det ny Teater:] Oversat af Peter Edvard Christiansen
[På Folketeatret:] Komedie i 11 Billeder. Oversættelse: Niels Vinding Dorph, bearbejdelse: Holger Rørdam og Edwin Tiemroth
[På Odense Teater:] Lystspil i 5 Akter (12 Afdelinger) af R.B. Sheridan. Oversat af N.V. Dorph

[Til Det ny Teater, 1958:] Oversættelse: Frank Jæger
[På Ålborg Teater:] Oversættelse: Frank Jæger
Premiere på Det kgl. Teater: 08-01-1784

01-11-1793 Jfr. Winther
[3] **Mette**, Grethes Fortrolige

Kærlighed uden Strømper,
Sørgespil i 5 Akter af Johan Herman Wessel, med Musik af Scalabrini
[Paa Casino:] Med Musik af C. Malmqvist
Premiere på Det kgl. Teater: 26-03-1773

12-12-1793 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[8] **Kirsten**, hans Kone

Peters Bryllup,
Syngestykke i 2 Akter, Musiken af J.A.P. Schulz, Teksten af Th. Thaarup, Dansen af V. Galeotti. Omarbejdet 1818-19.
Premiere på Det kgl. Teater: **12-12-1793**

02-01-1794 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[11] **Mad. Ledger**

Vejen til Ødelæggelse,
Komedi i 5 Akter af Holcroft. Oversat af Fr. Schwarz og senere [1838-39] af Th. Overskou
Premiere på Det kgl. Teater: **02-01-1794**

15-09-1794 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[3] **Madam Steffens**, Enke, Gnavs Søster

Myndlingernes Skole,
eller Kærligheds-Omveje, Komedi i 3 Akter af B.H. Beck
Premiere på Det kgl. Teater: **15-09-1794**

25-09-1794 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[6] **Mad. Saaler**, hans Svigerinde

Høstdagen,
Komedi i 5 Akter af A.W. Iffland. Oversat af Søren Sønnichsen
Premiere på Det kgl. Teater: **25-09-1794**

06-03-1795 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[7] **Constance**, hans Kone

Ægteskabsskolen,
Komedi i 5 Akter af Chr. Pram
Premiere på Det kgl. Teater: **06-03-1795**

16-03-1795 Jfr. Winther
[43] **Leanders Moder**

Hekseri,
eller Blind Alarm, Komedi i 5 Akter af Ludvig Holberg
[Fra 1966:] Musik: Niels Viggo Bentzon
Premiere på Det kgl. Teater: 28-10-1750

24-03-1795 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[6] **Madam Lyng**e

Den godmodige Familie.
Komedie i 1 Akt af P. Wieck
Premiere på Det kgl. Teater: **24-03-1795**

26-03-1795 Jfr. Winther (*igen*)
[4] **Suse**, Alarics Moster

Desertøren.
eller Den rømmende Soldat, lyrisk Tragi-Komedie, senere Syngestykke i 3 Akter, Musiken af Monsigny, Teksten af Sedaine. Oversat af N.K. Bredal
Premiere på Det kgl. Teater: 28-11-1775

13-04-1795 Jfr. Winther
[18] **En Pige**

Det lykkelige Skibbrud.
Komedie i 5 Akter af Ludvig Holberg
Premiere på Det kgl. Teater: 03-01-1754

23-04-1795 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[1] **Cathrine Møllerup**

Aftenen.
Syngestykke i 1 Akt af Fr. Høegh-Guldberg, Musiken af Claus Schall
Premiere på Det kgl. Teater: **23-04-1795**

18-05-1795 Jfr. Winther
[9] **Frøken Phøbe Latimer**

Den naturlige Søn.
Skuespil i 5 Akter af R. Cumberland. Oversat af Fr. Schwarz
Premiere på Det kgl. Teater: 17-02-1791

26-05-1795 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[3] **Landraadinde Wilmsted**

Bryllupshøjtiden.
eller Er det Mand eller Pige?, Komedie i 5 Akter af J.C. Brandes. Oversat af E. de Falsen
Premiere på Det kgl. Teater: **26-05-1795**

01-10-1795 Jfr. Winther
[2] **Mistress Smith**, hans Kone, en tysk Frøken af Fødsel

Indianerne i England.
Lystspil i 3 Akter af Kotzebue. Oversat af S. Sønnichsen
Premiere på Det kgl. Teater: 15-10-1792

02-10-1795 Jfr. Winther (*igen*)
[5] **Lise**, Husjomfru hos Knapskær

De to Gerrige.
Syngestykke i 2 Akter, Musiken af Grétry, Teksten af Falbaire. Oversat af N.K. Bredal. [På Casino:] Operette i 1 Akt

ved Th. Overskou under titlen: Muftis Grav
Premiere på Det kgl. Teater: 29-10-1774

26-11-1795 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[2] **Madam Langenfeldt**, en Købmandskone, hans Datter

Gamle og nye Sæder

Komedie i 5 Akter af A.W. Iffland. Oversat af Fr. Schwarz
Premiere på Det kgl. Teater: **26-11-1795**

15-12-1795 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[3] **Doralbe**, (3) Sangerinder

Entreprenøren i Knibe

Syngestykke i 2 Akter, Musikken af Domenico Cimarosa, Teksten oversat fra Italiensk af F.G. Sporon
Premiere på Det kgl. Teater: **15-12-1795**

30-01-1796 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[3] **Claudia**, en gammel Pige hos Dyveke, hendes Kammerfrue

Dyveke

Sørgespil i 5 Akter af Ole Johan Samsøe
Premiere på Det kgl. Teater: **30-01-1796**

10-02-1796 Jfr. Winther
[5] **Mad. Rose**

Armod og Høimodighed

Komedie i 3 Akter af Aug. v. Kotzebue. Oversat af D.F. Staal
Premiere på Det kgl. Teater: 18-02-1796

11-03-1796 Jfr. Winther
[2] **Geske**, hans Hustru

Den politiske Kandestøber

Komedie i 5 Akter af Ludvig Holberg
Premiere på Det kgl. Teater: 13-02-1750

15-03-1796 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[3] **Cordula**, hans Husholderske

Den Overtroiske

eller Skattegraverne, komisk Syngestykke i 2 Akter, Musikken af Carl Ditters v. Dittersdorf, Teksten af F. Eberl.
Oversat af A.G. Thoroup
Premiere på Det kgl. Teater: **15-03-1796**

31-03-1796 Jfr. Winther
[5] **Fatme**, (2) Døtre af Sander

Zemire og Azor

Syngestykke i 4 Akter, Musikken af Grétry, Teksten af Marmontel. Oversat af N.K. Bredal
Premiere på Det kgl. Teater: 07-01-1777

14-04-1796 Jfr. Winther (*igen*)
[6] **Marcelline**, Husholderske (S.-F. 1846: paa Slottet)

Figaros Giftermaal.

eller Den gale Dag, Komædie [ved S.F. 1834: Lystspil] i 5 Akter af Beaumarchais, oversat og omarbejdet af K.L. Rahbek, senere (ved S.F. 1846) under Titel: Den gale Dag eller Figaros Bryllup, oversat af Th. Overskou. [Til Casino:] Oversat af ..

Premiere på Det kgl. Teater: 22-09-1786

03-05-1796 Jfr. Winther (*efter navneskifte*) (*igen*)

[5] **Frøken Clare**, Junker Altibrands Forlovede

Landsbypigen.

Syngestykke i 3 Akter, Musiken af Paesiello, Teksten, en italiensk Libretto. Oversat af L. Knudsen

Premiere på Det kgl. Teater: 02-04-1782

12-05-1796 Jfr. Winther

[2] **Madam Warberger**, hans Kone

Jægerne.

Komædie [1859-60: Skuespil] i 5 Akter af Iffland. Oversat af Ch.D. Biehl og senere [1859-60:] af Th. Overskou [med Musik af Joseph Glæser]. [Til Folketeatret:] Folkeskuespil i 5 Akter (7 Afdelinger). Oversat af Johannes Mag-nussen

Premiere på Det kgl. Teater: 25-03-1788

17-05-1796 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[7] **Madame Goodison**

Jøden.

Komædie i 5 Akter af Cumberland. Oversat af Fr. Schwarz

Premiere på Det kgl. Teater: **17-05-1796**

05-09-1796 Jfr. Winther

[17] **Lady Fanny**, Sir Arthurs Gemalinde

Søofficererne.

eller Dyd og Ære paa Prøve, Komædie i 5 Akter af J.C. Tode

Premiere på Det kgl. Teater: 31-01-1783

20-09-1796 Jfr. Winther (*igen*)

[3] **En Orkade**

Ariadne paa Naxos.

Duodrama i 1 Akt af J.C. Brandes. Oversat af B.G. Sporon, Musiken af G. Benda

Premiere på Det kgl. Teater: 29-05-1778

22-09-1796 Jfr. Winther

[4] **Magdelone**, Husholderske

Den Stundesløse.

Komædie i 3 Akter af Ludvig Holberg

[Fra 1948:] komædie af Ludvig Holberg

[Fra 1967:] komædie i 5 akter af Ludvig Holberg

Premiere på Det kgl. Teater: 21-01-1750

22-11-1796 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[5] **Grethe**, en ung Enke

Hemmeligheden

Syngestykke i 1 Akt, Musikken af Kunzen, Teksten af Quétan. Oversat af A.G. Thoroup
Premiere på Det kgl. Teater: **22-11-1796**

29-11-1796 Jfr. Winther

[2] **Fru v. Borgen**, hans Kone

Virtuosen Nr. 2.

Komedie i 1 Akt af P.A. Heiberg
Premiere på Det kgl. Teater: 19-12-1793

08-12-1796 Jfr. Winther

[5] **Jfr. Salome** (fra 1773-74: **Cateau**)

Spøgelset med Trommen

eller Ægtemanden, som spaar, Komedie i 5 Akter af Addison (The drummer, or The haunted house), oversat, efter Destouches's Bearbejdelse, af Aladinsky, senere [fra 1773-74] af Ch.D. Biehl
Premiere på Det kgl. Teater: 07-11-1753

16-12-1796 Jfr. Winther

[10] **Madame Argante**

Kuren

Komedie i 2 Akter af C.F. Jacobi
Premiere på Det kgl. Teater: 03-04-1783

22-12-1796 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[12] **Anna**, en Bondepige

Vinhøsten

eller Hvem fører Bruden hjem, Syngestykke i 3 Akter, Musikken af F.L.Æ. Kunzen, Teksten af I.I. Ihlee, oversat af R. Frankenau
Premiere på Det kgl. Teater: **22-12-1796**

29-12-1796 Jfr. Winther

[6] **Madam Lenten**

Fændriken

eller Den falske Mistanke, Lystspil i 5 Akter af Fr. L. Schröder. Oversat af Fr. Schwarz
Premiere på Det kgl. Teater: 11-10-1787

27-03-1797 Jfr. Winther (*igen*)

[2] **Magdelone**

Maskeraden

Komedie i 3 Akter af Ludvig Holberg
[Fra 1897:] Musikforspil: Menuet af Frederik Rung
[Fra 1914 under titlen:] Mascarade. Mellemaktsmusik: »Andante« af Joseph Haydn (efter 1. akts 1. afd.) og »Cont-radans« af C.A. Thielo (efter 1. akts 2. afd.)
[Fra 1915-16:] »Allegro di molto« af Joseph Haydn
[Fra 1954:] Musik: Knudåge Riisager, dans: Niels Bjørn Larsen
Premiere på Det kgl. Teater: 30-12-1748

05-05-1797 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[7] **Taarnvogtersken**

Nonnerne

Syngestykke i 2 Akter, Musikken af François Devienne, Teksten af Picard. Oversat af E. de Falsen
Premiere på Det kgl. Teater: **05-05-1797**

15-05-1797 Jfr. Winther

[4] **Madam Plump**

Forvandlingerne

Komedie i 5 Akter af P.A. Heiberg
Premiere på Det kgl. Teater: 04-03-1788

18-05-1797 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[2] **Ursula**, en gammel Jomfru, Søster til Clenard

Den snedige Brevvexling

Komedie i 5 Akter af Fabre d'Eglantine. Oversat af E. de Falsen
Premiere på Det kgl. Teater: **18-05-1797**

05-09-1797 Jfr. Winther

[5] **Mad. Grognac**

Den Sansesløse

Komedie i 5 Akter af Regnard. Oversat af L. Reersløv
Premiere på Det kgl. Teater: 10-01-1753

14-09-1797 Jfr. Winther

[9] **Fru Rusport**, Søster til Kapt. Dudleys afdøde Broder

Vestindianeren

Komedie i 5 Akter af R. Cumberland. Oversat af B.J. Lodde og senere [fra 1824-25] af N.V. Dorph
Premiere på Det kgl. Teater: 07-12-1786

05-10-1797 Jfr. Winther

[2] **Magdelone**, hans Hustru

Den honnette Ambition

Komedie i 3 Akter af Ludvig Holberg
Premiere på Det kgl. Teater: 22-08-1749

17-10-1797 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[6] **Værtinden**

Fusentasterne

Komedie i 3 Akter af Andrieux. Oversat og lokaliseret af E. de Falsen
Premiere på Det kgl. Teater: **17-10-1797**

21-11-1797 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[2] **Kammerraadinde Salhof**, hans Søster

Jaordet

Lystspil i 1 Akt, oversat fra Tysk af D.F. Staal
Premiere på Det kgl. Teater: **21-11-1797**

13-02-1798 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[2] **Lady Dunder**

Den ubesindige Gæstfrihed

eller Rejsen til Dover, Komædie i 3 Akter af G. Colman d.y. Oversat af E.F. v. Waltersdorff
Premiere på Det kgl. Teater: **13-02-1798**

23-03-1798 Jfr. Winther (*igen*)

[8] **Kirsten**, hans Kone

Peters Bryllup

Syngestykke i 2 Akter, Musiken af J.A.P. Schulz, Teksten af Th. Thaarup, Dansen af V. Galeotti. Omarbejdet 1818-19.

Premiere på Det kgl. Teater: 12-12-1793

14-04-1798 Jfr. Winther (*igen*)

[11] **Mad. Ledger**

Vejen til Ødelæggelse

Komædie i 5 Akter af Holcroft. Oversat af Fr. Schwarz og senere [1838-39] af Th. Overskou
Premiere på Det kgl. Teater: 02-01-1794

19-04-1798 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[11] **Fru von Ellfeld**

Skumlerne

Skuespil i 5 Akter af Kotzebue. Oversat af A.B. Bentzon

Premiere på Det kgl. Teater: **19-04-1798**

10-05-1798 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[2] **Jomfru Sybille Dalstrøm**, hans Søster

Pebersvendene

eller Høhøsten, Komædie i 4 Akter af Iffland, omarbejdet af E. Falsen

Premiere på Det kgl. Teater: **10-05-1798**

13-09-1798 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[5] **Bernards Kone**, Husholderske hos Hr. Sainville

Mariane

Syngestykke i 1 Akt, Musiken af d'Alayrac, Teksten af Marsollier. Oversat af K.L. Rahbek

Premiere på Det kgl. Teater: **13-09-1798**

08-10-1798 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[2] **Fru v. Saalen**

De to Poststationer

Komædie i 3 Akter af Picard. Oversat af D.S.H. Christensen og [fra 1823-24] af G. Stage, under Titlen: Den Snak-somme eller De to Poststationer, Lystspil i 3 Akter

Premiere på Det kgl. Teater: **08-10-1798**

28-02-1799 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[10] **Birgitte Skydberg**, hendes Kammerpige

Den forladte Datter

Komædie i 5 Akter af Holcroft. Oversat og lokaliseret af E. de Falsen

Premiere på Det kgl. Teater: **28-02-1799**

09-04-1799 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[4] **Babet**, gammel Tjenestepige i Huset

Philip og Annette.

Syngestykke i 1 Akt, Musikken af D'Alayrac, Teksten af Monvel. Oversat af E. Falsen

Premiere på Det kgl. Teater: **09-04-1799**

16-05-1799 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[7] **Jomfru Jakobe Smalheim**, Sophies forhenværende Guvernante

Udstyret.

Komedie [S.-F. 1827 og 1833-34: Skuespil] i 5 Akter af Iffland. Oversat af R. Frankenau

Premiere på Det kgl. Teater: **16-05-1799**

23-09-1799 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[5] **Madam Isegrim**, Frands Bertrams Husholderske

De to Brødre.

Skuespil i 5 Akter af Kotzebue. Oversat af N.T. Bruun

[På Odense Teater under titlen:] Forsoningen

Premiere på Det kgl. Teater: **23-09-1799**

19-11-1799 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[4] **Fru Bagvendt** (fra 1851-52: **Fru Malaprop**), hendes Moster

Medbejlerne.

Komedie i 5 Akter af Sheridan, frit oversat af N.T. Bruun, senere [fra 1851-52] Lystspil i 5 Akter, oversat af Ludolph Fog

Premiere på Det kgl. Teater: **19-11-1799**

03-12-1799 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[4] **Mad. Gervais**, Gæstgiverske

Naturens Røst.

Syngestykke i 3 Akter, Musikken af F.L.Æ. Kunzen, Teksten af Armand, omarbejdet af E. Falsen

Premiere på Det kgl. Teater: **03-12-1799**

11-02-1800 Jfr. Winther (*igen*)

[2] **Magdelone**, hans Hustru

Det lykkelige Skibbrud.

Komedie i 5 Akter af Ludvig Holberg

Premiere på Det kgl. Teater: 03-01-1754

24-04-1800 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)

[5] **Frøken Hyacinthe**

Fredsmægleren.

eller Den elskværdige Mand, Komedie i 5 Akter af Demoustier. Oversat af E. de Falsen

Premiere på Det kgl. Teater: **24-04-1800**

06-10-1800 Jfr. Winther

[9] **Mad. Dirk**, Husholderske hos Julie

Negeren

Komedie i 5 Akter af Chr. Pram
Premiere på Det kgl. Teater: 10-11-1791

10-11-1800 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[2] **Mo'er Thomas**

Den lille Matros

eller Det pludselige Giftermaal, Syngestykke i 1 Akt, Musikken af Gaveaux, Teksten af Pigault-Lebrun. Oversat af R. Frankenau
Premiere på Det kgl. Teater: **10-11-1800**

15-11-1800 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[12] **Madam Sophia Falk**, Præsteenke

De pudserlige Arvinger

eller De Ulykkelige, Komedie i 1 Akt af Kotzebue, omarbejdet og senere paa ny omarbejdet af N.T. Bruun
[På Odense Teater under titlen:] De Ulykkelige
Premiere på Det kgl. Teater: **15-11-1800**

21-11-1800 Jfr. Winther (*igen*)
[6] **Mad. Saaler**, hans Svigerinde

Høstdagen

Komedie i 5 Akter af A.W. Iffland. Oversat af Søren Sønnichsen
Premiere på Det kgl. Teater: 25-09-1794

14-02-1801 Jfr. Winther
[21] **Gedske Klokkers**

Barselstuen

Komedie i 5 Akter af Ludvig Holberg
[Fra 1923:] Teksten fra 1724-udgaven
[Fra 15-11-1936:] i ny bearbejdelse til 3 akter ved Holger Gabrielsen
[Fra 1947:] komedie af Ludvig Holberg. Bearbejdet til 3 akter af Holger Gabrielsen
[Fra 1959:] komedie i 3 akter af Ludvig Holberg. Musik: Leopold Mozarts børnesymfoni
Premiere på Det kgl. Teater: 13-08-1749

24-09-1801 Jfr. Winther (*igen*)
[2] **Magdelone**

Pernilles korte Frøkenstand

Komedie i 3 Akter af Ludvig Holberg
Premiere på Det kgl. Teater: 17-01-1749

19-10-1801 Jfr. Winther (*igen*)
[7] **Jomfru Jakobe Smalheim**, Sophies forhenværende Guvernante

Udstyret

Komedie [S.-F. 1827 og 1833-34: Skuespil] i 5 Akter af Iffland. Oversat af R. Frankenau
Premiere på Det kgl. Teater: 16-05-1799

30-01-1802 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[3] **Mad. Richardt**

Hjemkomsten

Syngestykke i 1 Akt, Musik af F.L. Kunzen, Teksten af Th. Thaarup
Premiere på Det kgl. Teater: **30-01-1802**

16-02-1802 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[6] **Mad. Almer**, en Enke

Syv tusinde Rigsdaler

eller Ungdommens Farer, Komædie i 4 Akter af Kotzebue. Frit oversat af N.T. Bruun
Premiere på Det kgl. Teater: **16-02-1802**

24-05-1803 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[2] **Fru Dalmancharos**

Ponce de Léon

Syngestykke i 3 Akter (Tekst og Musik) af Henri Berton. Oversat af L. Kruse
Premiere på Det kgl. Teater: **24-05-1803**

15-09-1803 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[4] **Madame Merinval**, hans Søster

En Time borte

Skuespil i 1 Akt af Michel Loreaux. Oversat af L. Kruse
Premiere på Det kgl. Teater: **15-09-1803**

04-10-1803 Jfr. Winther (*igen*)
[4] **Magdelone**, Husholderske

Den Stundesløse

Komædie i 3 Akter af Ludvig Holberg
[Fra 1948:] komædie af Ludvig Holberg
[Fra 1967:] komædie i 5 akter af Ludvig Holberg
Premiere på Det kgl. Teater: 21-01-1750

27-10-1803 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[6] **Mad. Delorme**, Gæstgiverske

Postchaisen

eller Værtshuset i Calais, Komædie i 1 Akt af Bonel, Dorvigny og George Duval, omarbejdet af N.T. Bruun
Premiere på Det kgl. Teater: **27-10-1803**

04-11-1803 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[5] **Mad. Orgon**

Rivalerne

Syngestykke i 1 Akt, Musik af Lemoine, Teksten af Rochon de Chabannes. Oversat af R. Frankenau
Premiere på Det kgl. Teater: **04-11-1803**

23-03-1804 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[5] **Amborg**, en gammel Kone

Niels Lembak

Skuespil i 1 Akt af L. Kruse, Musik af Cl. Schall
Premiere på Det kgl. Teater: **23-03-1804**

13-04-1804 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[6] **Beatrice**, Husholderske hos Morillos

Maleren og Ligene.

eller Miguel Cervantes's Portræt, Komædie i 3 Akter af Dieulafoy, frit oversat af N.T. Bruun
Premiere på Det kgl. Teater: **13-04-1804**

04-05-1804 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[4] **Madame Duval**, Edwards Moder, en gammel blind Kone

Rejsen til Ostindien.

eller Edvard og Arabella, Skuespil i 3 Akter af Kotzebue, oversat, efter Patrats Omarbejdelse, af N.T. Bruun
Premiere på Det kgl. Teater: **04-05-1804**

29-12-1804 Jfr. Winther (**premieredatoen** på Det kongelige Teater)
[5] **Jomfru Bertha**, Merforts Husholderske, en gammel Pige

Maleren af Kærlighed.

eller Svigersønnen, Skuespil i 3 Akter af Pelletier-Volmeranges. Oversat af N.T. Bruun
Premiere på Det kgl. Teater: **29-12-1804**

24-05-1805 Jfr. Winther (*sidste Optræden*)
[3] **Jomfru Trækorn** (fra 1849-50: **Jomfru Æbeltoft**), Husjomfru

Gulddaasen.

Komædie i 5 Akter af Chr. Olufsen [oprindelig Anonymt]
[På Odense Teater 1814:] Die Gold-Dose, Lustspiel in 4 Acten, auf Deutsch übersetzt nach dem dän. Original, und umgearbeitet von Sr.Exc. Hr. Generalltn. Graf Ahlefeldt Laurvig
[Fra 1850:] Lystspil i 5 Akter
Premiere på Det kgl. Teater: 02-05-1793

Automatisk dannet den 4. november 2015 af tpersonsroller.pl udarbejdet af [Niels Jensen](#)

URL for denne side er: <http://danskforfatterleksikon.dk/1850r/personnr627.htm>